

Interview 1, 14/03/2024

Profil: Interview of Professor Micu Marius and Alexandru (names have been changed) a romanian farmer.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom. Micu Marius is in his office, Alexandru is in a non recognizable place.

Length: 29 min 34

Interviewer: Bun, și, spre exemplu, este cum a influențat adărarea României la Uniunea Europeană multifuncționalitatea agriculturii sale, deci diversificarea, în special ceea ce privește sustenabilitatea economică și accesul la piață. Care ar fi opinia voastră, Alexandru?

Alexandru: Păi, părerea mea este că, am mai spus-o, da, într-adevăr, România nu cred că ajungea la nivelul agriculturii de acum. Ok, deci, nu cred că ajungeam la nivelul de acum al agriculturii fără sprijinul care l-am avut prin adărarea la Uniunea Europeană. Și aici vorbim și de partea de subvenții, odată, de partea de atragere de fonduri europene, dar nu în ultimul rând, și nu trebuie să punem că doar subvențiile și fondurile europene ne-au ajutat și deschiderea de piețe. Am reușit, în parcursul nostru european, să aducem și produse noi în piață. Nu mai suntem în urmă cu partea de substanțe active, pesticide, versus anii trecuți. Anii trecuți vorbim dinainte de aderare, da?

Interviewer: Da.

Alexandru: Într-adevăr, avem și presiuni. Presiuni pe alte produse, substanțe active și presiunea asta acum, din toți europene, de a produce cu mai puține pesticide, mai puține îngreșăminte. Dar toate vin la pachet, să zic, într-un fel sau altul. Și, iarăși, un lucru important. Probabil că n-am fost suficienți de pregătiți sau n-am avut suficientă încredere sau nu ne-a oprit nimeni să nu integrăm. Adică eu nu am văzut o chestie așa de intenționată din partea Comisiei Europene de a frâna anumite state membre în integrarea de materii prime în produse cu valoare adăugată mare. Practic, au avut noi nevoie de timp, noi, ca români, ca fermieri, ca oameni de afaceri, antreprenori, să înțelegem lucrurile. Și, da, eu zic că a fost de bun augur aderarea noastră la Uniunea Europeană și este în continuare. Cu toate presiunile economice și toate lucrurile care nu ne plătească. Dar, puse în balanț, părerea mea este că am avut mai multe beneficii și avantaje decât dezavantaje.

Micu Marius: Bine, cumva ai răspuns, dar mă simt obligat să iau o casă și o ajutăm în studiu. Îmi scapă numele de familie, dar pe numele este Ilinca, că nu i-am prezentat-o, este alături de noi. Am avut și un ghept pe ce înseamnă conexiunea la internet.

Interviewer: În ce moduri ai influențat finanțarea Uniunii Europene și, bineînțeles, reforma PAC, viabilitatea economică a fermelor românești, în special, întreprinderile mici și mijlocii?

Micu Marius: Cumva ai răspuns în cursul ăsta, în comunicarea asta, că nu eram aici. Dar, extinde un pic. Păi, putem să luăm, de exemplu, hai să luăm exercițiu trecut, nu? Este 2017. 2017, 2013, 2017, care s-a prăjît până în 2021 sau ceva de genul ăsta. Am avut niște oportunități noi ca membri ai Uniunii Europene în atragerea de fonduri și dezvoltarea de noi ramuri. Am avut și avem în continuare niște fonduri disponibile pe internet. Pentru atragerea de tineri fermieri. Într-adevăr, discuțiile sunt multe. Poate să fie și pro și contra. Ce înseamnă Tânăr, ce înseamnă dezvoltare de tineri fermieri. Avem și exemple pozitive și avem și exemple negative. Dar, una peste alta, într-adevăr, pot să spun că le-am dezvoltat. Și eu văd căți fermieri mici, în ultimii ani, au fost dezvoltate. În ultimii 5-6 ani au reușit să se capitalizeze cu ajutorul fondurilor europene. Și nu trebuie să fim acum doar contra Uniunii Europene, că ne convine cu fel și fel de substanțe scoase sau presiuni pe pădloagă sau pe diverse lucruri. Pentru că am avut și fermierii mici, au avut oportunitatea, în ultimul exercițiu finanțiar, să se capitalizeze cu acele utilaje pe funduri europene. Și nu știu cum sunt în alte zone, dar în telor mașinarge am văzut foarte multe ferme cu suprafețe relativ, hai să zic, medii. Ar fi suprafețe, cred că, cel mai bine echilibrat economic, undeva la 150-200 de hectare, care, într-adevăr, sunt utilate. Și pot face... Teoretic pot face față mai ușor noilor provocări. Au fost, într-adevăr, niște probleme aici pentru că nu au fost neapărat foarte bine îndrumați în achiziția echipamentelor și, probabil, și conservatorismul nostru ca fermieri nu ne-a ajutat să ne adaptăm echipamentele luate la un viitor tip de agricultură. Dar, eu zic că a fost un pas foarte bun pentru fermierii, cel puțin pentru fermierii mii și medii.

Micu Marius: Da, cred că nu mă aștepț pe mine internetul. Am oprit camera să n-am un flux aşa mare de date ca să pot să fiu activ. O următoare întrebare și o să fac eu un context dacă m-ajut.

Interviewer: E... Uniunii Europene, exporturile agricole din România și ce înseamnă acest lucru pentru poziția economică a țării în Uniunea Europeană.

Micu Marius: Aici sunt două direcții, că dacă vorbim de export, este cum s-a plasat România în schimbul ăsta comercial cu țările terțe și, pe de altă parte, cum s-a plasat România în piața comunitară, dacă am avut acces la piață. Și a zis că fac un pic de context aici, în sensul că trebuie să spunem că Europa este cel mai mare exportator din lume de produse agroalimentare. Deci Europa e numărul unu în lume. Vinde valoare adăugată. În primul rând, din perspectiva politicii de a avea siguranță alimentară înaltă, pentru că orientarea noastră la începutul Uniunii Europene a fost pe securitate alimentară, după care pe siguranță. Și cumva, cumva, începe să ne întoarcem la securitate alimentară. Dar, mă rog, elementul ăsta de siguranță alimentară, calitatea produselor, ne-a făcut să fim pe locul unu la nivel mondial, la fel ca la nivel de Uniune Europene. Întrebarea, de fapt, aici cred că se pune mai corect, este a știut România să joace această oportunitate? Îți dau un exemplu, Polonia. Pentru că în Uniunea Europene, dacă ne uităm la țările din Uniunea Europene care fac

Uniunea Europene să fie cel mai mare exportator, pe locul trei este Polonia. Trei. Și România este mai la coadă. Dar, cumva, ai răspuns și aici este că noi nu vândem, ne referim la vinde doar materie primă și nu știm să facem valoare adăugată, că să ne integrăm pe oportunitățile sectorului agroalimentar, de produs finit. Acum să abordez și cea de-a doua latură, a întrebării, adică piața comunitară. Noi avem o problemă, în primul rând, să ne cucerim piața, pentru că Europa a venit și cu beneficii, dar a venit și cu aspecte mai puțin plăcute, în sensul că căuta și în România o piață de desfacere, într-o anumită măsură, și, pe de altă parte, am avut și această bagheră a ce înseamnă spațiul Schengen, chiar dacă ea face referire la circulația populației cu precădere în spațiu comunitar, dar iată că verificările mărfurilor agricole la graniță durează și câteva ore, șase, opt ore, poate, în anumite cazuri. Ceea ce înseamnă o barieră pentru a accesa piața. Tu cum vezi, Alexandru, lucrurile astea?

Alexandru: M-am făcut și moderator de emisiune. Da, da, da. Păi, de acum mai... Păi, cum am zis, știi... Orică noi nu ne-am jucat cartea cum trebuia și la adevărata valoare. Au fost mai multe lucruri pe care nu le-am înțeles. Nici nu vreau să cauți vinovați, că nu este felul meu de a căuta vinovați. Prefer să cauți soluții la ce se va întâmpla de acum încolo. Nu am avut o susținere și nu am avut o presiune. Nu pot să spun presiune. Hai să zic un push din partea guvernului și numai a guvernului, atât ce înseamnă aparat de stat pentru produse procesate. Și, practic, de aici ne-am pierdut și piața pentru că noi, odată cu interarea României la Uniunea Europeană, noi nu am fost pregătiți să satisfacem, să zic așa, nevoile vieței europene cu produse. Și a trebuit consumatorul român, da, s-a plimbat în Uniunea Europeană sau cel puțin a avut suficiente informații și apoi a venit și dorința de a consuma anumite produse. Și această dorință nu poate rămâne nesatisfăcută, clar. Îți vin produse din altă parte. Dacă tu nu ești în stare să le consumi, să le consumi. Dacă te aduci în piață pe anumit context, piața aia nu va rămâne aprovizionată. Se va aproviziona, într-un fel sau altul. Și cred că aici este diferența între noi și Polonia. În Polonia există foarte multe sisteme și întreprinderi de procesare, da, și de... și de agroalimentar, vorbim aici. Fac și foarte multe utilaje de-astea de dimensiuni medii și mici, de exemplu, și echipamente pentru industria alimentară. S-au axat foarte mult pe partea asta de produs cu valoare adăugată, ceea ce noi nu am făcut-o. Pentru că noi ne-am axat pe partea de producție. A fost și un specific, să zic, probabil că mai favorabil nouă de a produce aceste commodities. Că ăsta este termenul bursier, da. Și nu cred că ca să poți să aduci un produs cu valoare adăugată trebuie să ieși un pic din zona de confort. Și nu cred că am vrut să ieşim din zona de confort. Noi, ca antreprenori, vorbim aici. Nu doar ca fermieri, pentru că cineva care produce ceva este într-adevăr un antreprenor. Nu mai rămâne doar fermier. Și cred că nu am jucat cartea potrivită și cred că nici cei care ar fi trebuit să ne îndrume sau să ne impulsioneze mai mult nu au făcut-o corespunzător. Da. Deci, cam asta este punctul meu de vedere și cum văd eu lucrurile la nivel de România. Și totuși constat că cheia este la noi. Adică nu trebuie să mai aşteptăm neapărat

să facă cineva ceva pentru noi pentru că nu se va rezolva. Și ca să vă dau exemplu meu și pot să spun că și exemplu reușitei într-un business asta de integrare, ce spunea și domnul Micu mai devreme, sunt unicul producător de băuturi spiritoase artizanale din România care a reușit să mai afirme pe piață... Urmează piață internațională dar cel puțin la nivel de calitate și competiție internațională și în 2024 am câștigat un premiu de cel mai bun produs de un anumit tip din lume. Și asta am făcut tot singur. Nu m-a impulsionat, nu m-a ajutat nimici din partea statului, nu m-a ajutat legislația, nu m-a ajutat decât perseverența mea. Și cu faptul că am crezut în proiect și cred în continuare. Și... Cred că...

Micu Marius: Da, ai dreptate și ești belăudat Alexandru aici pentru că aceași experiență o împărtășesc și eu, inclusiv cu crearea Cooperativei. Pentru că am zis, domne, ce ne dezbină? Hai să căutăm elementele care ne unesc. Și am vorbit pentru prima dată când am vrut să constituie Cooperativa la 200 de fermieri. Erau tineri fermieri, eram președinte al Asociației Naționale a Vinilor Producători. Am crezut eu că sunt mai open mind la momentul respectiv în 2018, mai cu despidere către asociere. Și știi că au venit în proiect? Fix zero. Până lui am luat la baionetă 5-5. Mă, trebuie să o faceți. Sunteți dispuși să pierdeți? Cu mine pe idee? Asta n-am reușit să o ducem mai departe. Și până la urmă stă în devotamentul nostru față de cauză. De aceea și asocierea ca principiu are aceiași valori. Noi trebuie să facem pentru noi ceea ce nu fac alții. Mă rog, instituțiile. Sau să corectăm, sau să îmbunătățim. Dar dacă nu, noi nu o să facem niciodată nimic pentru noi. Nu trebuie să avem așteptarea ca altcineva să facă pentru noi. Fie că vorbim de o persoană, fie că vorbim de instituții. Dar toți noi uniți putem forma acele organizații de reprezentare care să ducă să bată la poartă instituției și cu mandatul nostru să schimbe instituțional ceva. Până la urmă puterea va fi în vocea poporului, până la urmă. Care se manifestă în mod democratic până alege. Dar nu vreau să deschid subiectul că suntem într-o Românie complicată cu 4 tururi de alege, inclusiv la nivel european. Și nu vreau să ducem în zona asta care e foarte activă și feed-ul e populat așa, de știri, de înțelegi. Vreau doar să-ți aduc câteva elemente de noutate, mă rog, tuturor. Poate care nu s-au discutat atât de transparent la nivel național. Bine, unele da, unele nu. Acum aportarea Poloniei a fost diferită față de a noastră. În primul rând că au intrat mai demult, perioada e mai lungă. Și au avut o abordare macro pe ce vrem să facem. Adică vrem în primul rând infrastructura până ne apucăm să investim în unități de producție. Ceea ce la noi, bine nu fac referire la noi, dar a fost infrastructura. După care s-au concentrat pe producție și n-au investit nici infrastructură, nici în procesare. După ce au investit în exercițiu finanțiar s-au concentrat pe procesare. Adică asta înseamnă că a venit un quantum mare de finanțare doar pe un anumit element. În România, dacă ne uităm de în 2007 și până în prezent, nu știm cum să spargăm banii ăștia din politica agricolă comună în 30 de spite, 30 de măsuri de finanțare, de a ajunge să avem linii de finanțare de 100 de milioane pe instalarea tinerilor fermieri. Bine, e mai mult, e 200. Adică dăm câte puțin pe fiecare

subdomeniu. Adică n-am luat un domeniu să-l dezvoltăm, să-l ducem acolo sus, să fim performați. Apoi Polonia, aici vorbesc de partea mai discretă a lucrurilor, mai zona gri, a mai făcut un lucru cu care s-a confruntat când s-a extins războiul. Pentru că războiul a început în 2014, nu e acum. Mă rog, acum decât a escalat, da. Dar ce a făcut Polonia? Pentru că noi știm foarte bine că Polonia este maestru sau maestră la ce înseamnă instrumente financiare ascunse de susținere a fermierilor. Știți că noi avem plafoanele alea, nu putem da mai multe ajutoare de stat din buget național, nu din banii europeni, pentru a nu crea perturbații în ce înseamnă echilibru, ce înseamnă piața economică la nivel european, cerere și ofert. Și atunci ei cumva au avut o politică de euopenizare, de polonizare aş putea, dacă există termenul asta cumva undeva, a produselor din Ucraina despre care nu s-a vorbit. Ucraina și până în 2014 era în piața europeană prin produsele din Polonia. Că uite-te la suprafața agricolă, câte mere să aibă Polonia să expore în toată Europa? Câtă carne de pui și câte ouă, că sunt campioni pe cele trei elemente, să aibă statele membre probleme, să spunem? În România dacă spui Polonia te gândești la mără, aşa m-ajut. Cum te gândești la Coca-Cola la Crăciun? Aşa te gândești când spui Polonia la mără, aşa m-ajut. Sau când spui mără te gândești la Polonia. Ok, noi ne-am confundat cu și vecinii noștri și celealte state membre. Bașca este locul trei în ceea ce înseamnă Uniunea Europeană la export,adică nu numai că a sufocat statele membre cu mără, pui și ouă, mă refer la carne de pui, ouă, dar exportă în China, exportă în alte state terțe, îndepărtate. Adică, mă, de unde au venit producțiile astea? Până la urmă. Că nu e numărul unu, nu e cât Ucraina să aibă 40 de milioane. Și atunci ei au avut un mecanism de a euopeniza produsele din Ucraina. Când s-a întâmplat războiul, mă rog, partea a doua a războiului, invazia Rusiei în cele trei zone acum, acum cred că doi ani de zile s-a întâmplat, dacă îmi pare de o veșnicie, lucrul asta, cu ce s-a confrontat? Că prima țară de la graniță, care a fost direct afectată, a fost Polonia. Dar dacă te uitai la plângerile lor, nu era vorba de producția primară de cereale, sau că tranzitează, sau care import. Sau floarea soarelui, care e un deficit în Uniunea Europeană. Și au avut produse pe produsele agroalimentare finite. Și de fapt, de aici aveau, pentru că ei aveau mecanismele create, barierele care s-au ridicat oricum total la începerea războiului, au făcut ca să fie un flux mare de produse agroalimentare, produse finite, pe piața poloneză, care n-a mai putut fi distribuită, pe cota de piață a Poloniei în Europa, la momentul respectiv. Și asta e unul dintre adevărurile care nu se discută nici în prezent. Dacă te uiți la ajutoarele de stat pe care... Că Comisia ce-a făcut? Că virgulă Comisia, Comisia Europeană ce-a făcut? A zis, doamne, haideți să ajutăm Ucraina. Sunt oricum discuții mai înalte, nu vreau să intru aici. E clar că trebuie să protejăm Europa. România nu poate duce un alt fel de conflict. Europa nu poate duce un alt fel de conflict. Cumva plătim polonii. A poliția garantului, să zic aşa, adică a garanției de securitate. Și poate o facem pe bună dreptate și pe merit, dar e un alt nivel al discuției. Însă, ce a făcut Uniunea Europeană? A dat drumul la niște mecanisme de a ajuta Ucraina. Unul dintre sectoare a fost... ne-a impactat pe noi, agricultura în mod

direct. Adică noi suntem ajutorul sătaș al Uniunii Europene de a ajuta femeile din Ucraina ca sector privat. La asta mă refer. Dar a venit Comisia cu compensații, Uniunea Europeană a venit cu compensații pe măsura relaxării politicilor comerciale cu Ucraina? Nu. Pentru că în ceea ce privește România, 100 de milioane a adunat-se în 2 ani de zile. Impactul pe care îl estima comisarul cu o discuție publică, dar directă, era la peste 1 miliard de euro acum un an. Da? Mare atenție. Deci 1 miliard la 100 de milioane este doar 10%. Însă... A dat posibilitatea statelor membre să aloce ajutoare de stat din buget propriu. Și atunci aici s-a văzut puterea statelor membre. Cine a putut și cine nu a putut. Ghiți cine e pe primul loc la ajutoare de stat de la nivel de cuvert. Polonia este peste 1 miliard. Nici Franța nu are. Are undeva la 500 de milioane. Nici Germania, care e aşa între ghilimele tăticul sau mămica noastră. Trebuie să ne intre cap. Și pentru francezi reprezintă lucrul sătaș. Pentru că Germania este net contributoare. Adică dă cei mai mulți bani către Uniunea Europeană. Noi suntem net beneficiari. Adică primim mai mulți bani decât dăm. Nu înseamnă că nu dăm bani. Da? Și atunci trebuie să înțelegem că cine dictează în Europa este cine pune baniul pe masă. Știți că se discuta Europa în două viteză. Și se mai discuta ceva la un moment dat. Se discuta aderarea statelor membre pe sectoare economice. Au fost două idei care nu s-au dus la bun în sfârșit. Nu și-au găsit aplica termenul. Îmi scap. Acum nici nu stau să îl reprogut. Să fie aplicabil. Dar dacă te uiți la Ucraina, în realitate, fără să avem partea juridică, Ucraina pe sectorul agroalimentar este cumva în Uniunea Europeană. N-are nicio barieră. Adică cumva filozofia aia este transpusă într-o realitate. Și atunci ne punem întrebarea. Cum gândim politică agricolocomună din 2027? Cu Ucraina aderată sau cu Ucraina neaderată? Adică este în piață Ucraina sau nu este? Pe jumătate este în piață. Deci dacă noi, ea de fapt o nu va fi și nici n-are cum. Dar e o părere subiectivă a mea. Tu ce ai spus, ai spus bine. Rezolvarea soluției o va reprezenta la un anumit moment dat intrarea Ucrainei în Europa. Cum a fost și România în... în spațiu sătaș. Poate fi o soluție. Însă, noi trebuie să fim conștienți că a intrat Uniunea... a intrat Ucraina în Uniunea Europeană înseamnă conflict direct armat cu Rusia. În secunda a doi. Mâine suntem membri, mâine suntem în conflict. Adică războiul e deschis. Deci nu va exista riscul sătaș. Dar e o părere subiectivă. Nu pot avea argumente mai solide în spate că am participat sau nu la discuții. Dar totuși trebuie să ne punem întrebarea că 2027, că Uniunea Europeană mai este într-un ghed. Nu numai că nu are politică agricolă comună ancorată în realitatea zilor noastre. Actuală. De ce nu o are? Pentru că a elaborat-o, a adoptat-o într-o perioadă în care eram visători, eram transcendenți. Nu mai avusese în război, nu mai avusese în pandemie, nu aveam criză pe input-uri din cauza costurilor pe energie. Nu uită că discuția pe energie este responsabilitatea Europei. A fost prima criză care a generat creșterea input-urilor. Eram într-o stare transcendentă când puteam să avem obiective foarte ambicioase în ceea ce înseamnă schimbările climatice, măsurile, obiectivele ambicioase pe care trebuie să le luăm. Puteam să o gândim, deși eram singura țară, hai să-i spunem țară, Uniunea

Europeană de pe glob care avea o politică. Nu poți face o primăvară cu o floare. Adică ok, când China poluează, adică avem o rată a mortalității doar din poluare pe zi impresionantă, nu poți spune că Europa, în politice agricole, va schimba lumea. Dar hai să zicem că ne permitam la momentul său. Și aşa mi-a erovat la politică agricolă comună și au venit condiționalitățile astăzi și, mă rog, toate măsurile astăzi. Ea este neancorată. E clar că și Comisia observă astăzi, pentru că apare gradul său de flexibilizare nemai întâlnit. Păi când se apară derogare după derogare? Uitați și conturizat numai derogările la nivel erogat care s-au luat pe politică agricolă comună. E clar un semnal. E clar un semnal. E clar un semnal. E clar un semnal. E clar că ei recunosc că nu este adaptat. Însă, ce vom face în 2027? Pentru că noi, din păcate, uite la nivelul COPAC-14K am avut deja primele două întâlniri cum să arată care să fie obiectivele ale viitoarei politice agricole comune. Adică în 2027. Dar dacă nu suntem în 2024 și Comisia n-a pus un document pe masă, avem timp în 3 ani de zile să facem o politică coerentă și adaptată? Și adoptată? adică noi trebuie să facem reforma reformei, știi? Când vorbim de politica agricolă comună, noi spunem aşa întotdeauna reforma politicii agricole comune. Din păcate suntem în reforma reformei astăzi. Și cum va arăta politica agricolă comună? Cum va apărea pilonul 1? Dacă luăm în calcul că mai e un element. Dacă mai luăm în considerare Ucraina. Fie chiar dacă nu e aderată de faptul în numele european. Păi bugetul, dacă te uiți istoric, pe politica agricolă comună a scăzut de la exercițiu finanțiar la exercițiu finanțiar. Cadrul multianual multifinanțier a scăzut. Dar a lua Ucraina în considerare înseamnă cel puțin la nivelul său care suntem cu bugetul, cel puțin un buget consolidat de 30%. Da? Matematic este 30%. Nu cred că este realist mai devreme de... Pentru 2027, 2031, nu. Nu cred că... Nu are cum să... Nu, până nu, înțeleg, dar nu trebuie să ignorăm producțiile agricole din Uniunea Europeană în elaborarea politicei agricole comune. Ei, păi, jumătate sunt prezenți pe piața astăzi, vreau să concluzionez. Dar suntem la final și am promis că două ore n-am încă n-am epuizat, dar oricum, vei fi invitată și mâine seară și până mâine seară, pentru că mai avem alți cinci invitați, sunt în domeniu, sunt chiar implicați la nivel european în elaborarea politicilor sau reprezentării, aşa, și o să reluăm întrebările. O să continuăm și o să le reluăm într-o jumătate de oră, aşa că vei avea un spectru mai larg de analiză, nu doar pe mine, ci vei avea toți invitații și poate că vei avea... O să te rog totuși...

Interview 1, 14/03/2024 Translated in English

Profile: Interview of Professor Micu Marius and Alexandru (names have been changed) a romanian farmer.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom. Micu Marius is in his office, Alexandru is in an unrecognizable place.

Length: 29 min 34

Interviewer: Well, and, for example, it's how Romania's accession to the European Union has influenced the multifunctionality of its agriculture, so diversification, especially in terms of economic sustainability and market access. What would be your opinion, Alexander?

Alexander: Well, my opinion is that, I said it before, yes, indeed, I don't think Romania was reaching the level of agriculture we have now. Ok, so, I don't think we would have reached the level of agriculture we have now without the support we had by joining the European Union. And here we are talking about subsidies, once, and attracting European funds, but last but not least, and we should not put that only subsidies and European funds have helped us and the opening of markets. In our European journey, we have also managed to bring new products to the market. We are no longer lagging behind in terms of active substances, pesticides, versus previous years. We're talking about years before accession, right?

Interviewer: You can start there, yes.

Alexander: Indeed, we also have pressures. Pressures on other products, active substances and this pressure now, from all Europeans, to produce with less pesticides, less fertilizers. But they all come together, let's say, in one way or another. And, again, one important thing. We probably weren't prepared enough or didn't have enough confidence or nobody stopped us from not integrating. I mean I haven't seen such a deliberate thing from the European Commission to hold back certain Member States from integrating raw materials into high value-added products. Basically, it took time for us, as Romanians, as farmers, as businessmen, as entrepreneurs, to understand things. And, yes, I say that our accession to the European Union was a good omen and it still is. With all the economic pressures and all the things that don't pay us. But put into the balance, my view is that we've had more benefits and advantages than disadvantages.

Micu Marius: Okay, somehow you answered, but I feel obligated to take a house and help her in the study. I miss the last name, but the name is Ilinca, that I didn't introduce her, she is with us. We also had a ghetto on what the internet connection means. In what ways have you influenced the EU funding and, of course, the CAP reform, the economic viability of Romanian farms, especially small and medium-sized enterprises? Somehow you answered in this course, in this communication, that I wasn't here. But, expand a bit. Well, we can take, for example, let's take the last exercise, right? It's 2017. 2017, 2013, 2017, that fried until 2021 or something like that.

Alexander: We had some new opportunities as members of the European Union in attracting funds and developing new branches. We had and still have some funds available on the internet. For attracting young farmers. Indeed, the discussions are many. There can be pros and cons. What is young, what is development of young farmers. We have positive examples and we have negative

examples. But, one over the other, in truth, I can say that we have developed them. And I see how many small farmers in the last years have been developed. In the last 5-6 years they have managed to capitalize with the help of European funds. And we don't have to be just against the European Union now, that it suits us with all sorts of substances being taken out or pressures on forestry or various things. Because we also had small farmers, they had the opportunity in the last financial year to capitalise with those machines on European funds. And I don't know what they're like in other areas, but in telor machinarge I've seen a lot of farms with relatively, let's say, average areas. There would be areas, I think, at best economically balanced, somewhere between 150 and 200 hectares, which, indeed, are used. And they can do... Theoretically they can cope more easily with new challenges. There were, indeed, some problems here because they were not necessarily very well guided in the purchase of equipment and, perhaps, our conservatism as farmers also did not help us to adapt the equipment taken to a future type of farming. But, I say it was a very good step for farmers, at least for thousand and medium farmers.

Interviewer: There are two directions here, if we are talking about exports, it is how Romania has positioned itself in this trade exchange with third countries and, on the other hand, how Romania has positioned itself in the EU market, if we had access to the market.

Micu Marius: We have to say that Europe is the world's largest exporter of agri-food products. So Europe is number one in the world. It sells added value. First of all, from a

policy perspective of having high food security, because our orientation at the beginning of the European Union was on food security, then on safety. And somehow, someway, we are starting to go back to food security. But, anyway, this element of food safety, the quality of products, has made us number one in the world, as well as in the European Union.

Interviewer: The question, in fact, here I think it is more correct to ask, is whether Romania knew how to take advantage of this opportunity?

Micu Marcus: I'll give you an example, Poland. Because in the European Union, if you look at the countries in the European Union that are doing European Union to be the largest exporter, third place is Poland. Three. And Romania is further behind. But somehow, you answered and here is that we do not sell, we mean sell only raw material and we do not know how to make added value, that we integrate on the opportunities of the agrifood sector, of finished product. Now let me turn to the second side of the question, the Community market. We have a problem, first of all, in conquering the market, because Europe has come with benefits, but it has also come with less pleasant aspects, in the sense that it is also looking for a market in Romania, to a certain extent, and, on the other hand, we have also had this baggage of what the Schengen area means, even though it refers to the

movement of people mainly in the Community area, but here we have the fact that checks on agricultural goods at the border take several hours, six, eight hours, perhaps, in certain cases. This represents a barrier to market access. How do you see these things, Alexander?

Alexander: I also became a show moderator. Yes, yes, yes. Well, from now on... Well, like I said, you know... We didn't play our cards right and to the fullest. There were several things we didn't understand. I don't even want to look for blame, because it's not my way to look for blame. I prefer to look for solutions to what will happen from now on. I didn't have a backing and I didn't have a pressure. I can't say pressure. Let's say a push from the government and only the government, so much for the state apparatus for processed products. And, basically, that's where we lost the market because we, with Romania's accession to the European Union, were not prepared to satisfy, so to speak, the needs of European life with products. The Romanian consumer had to go around the European Union or at least had enough information and then came the desire to consume certain products. And this desire cannot remain unsatisfied, clearly. You get products from elsewhere. If you are not able to consume them, consume them. If you bring yourself to the market in a certain context, that market will not remain supplied. It's going to get supplied, one way or another. And I think that's where the difference is between us and Poland. In Poland there are a lot of processing systems and enterprises, yes, and... and agri-food, we're talking here. They also make a lot of medium and small machines, for example, and equipment for the food industry. They have focused very much on this value-added product side, which we have not done. Because we focused on the production side. It was also a specific, let's say, probably more favorable to us to produce these commodities. That's the stock market term, yes. And I don't think to be able to bring in a value-added product you have to go a little bit out of your comfort zone. And I don't think we wanted to get out of our comfort zone. We, as entrepreneurs, are talking here. Not just as farmers, because someone who produces something is really an entrepreneur. He's not just a farmer anymore. And I think we haven't played the right card, and I think those who should have given us more guidance or more impetus haven't done it properly either. Yeah. So that's pretty much my point of view and how I see things at the Romanian level. And yet I see that the key is with us. I mean we don't necessarily have to wait any longer to do something for us because it's not going to work. And to give you my example, and I can say that I am also an example of success in this business of integration, as Mr. Micu said earlier, I am the only producer of artisanal spirits in Romania that has managed to assert itself on the market... The international market follows but at least in terms of quality and international competition and in 2024 we won an award for the best product of a certain type in the world. And that I did all by myself. I didn't get any impetus, I didn't get any help from the state, I didn't get any help from legislation, I only got help from my perseverance. And the fact that I believed in the project and I still believe in it. And... I think... Micu Marius: Yes, you're right and

you're right Alexandru here because I share the same experience, including the creation of the Cooperative. Because I said, "What's dividing us? Let's look for the elements that unite us. And we spoke for the first time when we wanted to set up the Cooperative to 200 farmers. They were young farmers, I was president of the National Association of Wine Producers. I thought I was more open minded at the time in 2018, more dismissive towards the association. And do you know how many came on board? Zero. Up to him we bayoneted 5-5. Ma, you gotta do it. Are you willing to lose? With me on the idea? We never got to take this one any further. And in the end it's in our commitment to the cause. That's why association as a principle has the same values. We have to do for ourselves what others don't. Well, the institutions. Or correct, or improve. But if we don't, we'll never do anything for ourselves. We must not have the expectation that someone else will do for us. Whether we're talking about a person or institutions. But all of us united we can form those representative organizations that can go knock on the door of the institution and with our mandate make institutional change. The power will be in the voice of the people, after all. Who democratically manifests until they choose. But I don't want to open the subject that we are in a complicated Romania with 4 rounds of elections, including at European level. And I don't want to lead into this area which is very active and the feed is populated like this, by news, you understand. I just want to bring you some news, well, to everyone. Maybe that have not been discussed so transparently at the national level. Okay, some yes, some no. Now Poland's contribution was different from ours. First of all they came in earlier, the period is longer. And they had a macro approach on what we want to do. I mean we want infrastructure first before we start investing in production facilities. Which to us, well they don't refer to us, but it was infrastructure. And then they focused on production and didn't invest in either infrastructure or processing. After they invested in the financial year they focused on processing. I mean that means that a large amount of funding came in just on one particular element. In Romania, if we look from 2007 until now, we don't know how to spread this money from the Common Agricultural Policy into 30 spikes, 30 funding measures, to end up with 100 million funding lines for setting up young farmers. Well, it's more, it's 200. I mean, we give a little bit each subdomain. I mean we didn't take a domain to develop it, to take it up there, to be successful. Then Poland, here I'm talking about the more discreet side of things, the more grey area, did another thing that it faced when the war spread. Because the war started in 2014, it's not now. Well, now than it has escalated, yes. But what has Poland done? Because we know very well that Poland is the master or the master at what are hidden financial instruments to support farmers. You know that we have those ceilings, we cannot give more state aid from the national budget, not from European money, so as not to create disturbances in what is meant by balance, what is meant by the economic market at European level, supply and demand. And then they somehow had a policy of Europeanisation, of polonisation I might say, if

there is such a term somewhere, of Ukrainian products that was not talked about. Ukraine was in the European market until 2014 with products from Poland. That look at the agricultural area, how many apples should Poland have to export to the whole of Europe? How much chicken and how many eggs, that they are champions on the three items, to have member states problems, let's say? In Romania, if you say Poland, you think of blackberries, that's my point. How do you think of Coca-Cola at Christmas? That's how you think when you say Poland at the bramble, that's how I help. Or when you say "bramble" you think of Poland. Ok, we have confused ourselves with our neighbours and other member states. Czech is the third place in terms of the European Union in terms of exports, I mean not only it has choked the member states with blackberries, chicken and chickens, I mean chicken meat, eggs, but it exports to China, it exports to other third countries, far away. I mean, where did these productions come from? After all. That it's not number one, it's not as big as Ukraine's 40 million. And then they had a mechanism to Europeanize products from Ukraine. When the war happened, well, part two of the war, the invasion of Russia in the three areas now, now I think two years has happened, if it seems like forever ago, this thing, what did it confront? That the first country on the border that was directly affected was Poland. But if you looked at their complaints, it wasn't primary grain production, or that transit, or that import. Or sunflowers, which is a deficit in the European Union. And they had products on finished agri-food products. And in fact, that's where they had, because they had the mechanisms in place, the barriers that went up anyway totally at the beginning of the war, made it so that there was a large flow of agri-food products, finished products, into the Polish market, which could not be distributed, into the Polish market share in Europe at that time. And this is one of the truths that is not discussed even today. If you look at the state aid that... That the Commission did what? That comma the Commission, the European Commission what did it do? It said, my God, let's help Ukraine. There are higher discussions anyway, I don't want to get into that. It's clear that we have to protect Europe. Romania can't lead another kind of conflict. Europe cannot lead another kind of conflict. Somehow we pay the Poles. To the guarantor police, so to speak, that is to say the security guarantee. And maybe we do it rightly and on merit, but it's another level of the discussion. But what has the European Union done? It has unleashed some mechanisms to help Ukraine. One of the sectors has been... impacted us, agriculture in a way direct. I mean, we are the European Union's aid to help women in Ukraine as a private sector. That's what I mean. But did the Commission come with compensation, did the European Union come with compensation in terms of relaxing trade policies with Ukraine? No. Because as far as Romania is concerned, 100 million has been collected in 2 years. The impact that the Commissioner estimated in a public but direct discussion was over 1 billion euros a year ago. Yes? Big attention. So 1 billion to 100 million is only 10%. But... It gave Member States the possibility to allocate state aid from their own budget. And that's when you saw the power of the

Member States. Who could and who couldn't. You guess who's on top in terms of state aid from the cuvert. Poland is over 1 billion. Neither does France. It's somewhere around 500 million. Neither does Germany, which is so in quotes our mommy or daddy. We have to get our heads around it. And for the French it means this. Because Germany is a net contributor. That means it gives the most money to the European Union. We are net beneficiaries. That means we receive more money than we give. It doesn't mean we don't give money. Does it? And then we have to understand that who dictates in Europe is who puts the money on the table. You know they talk about two-speed Europe. And there was some discussion at one point. They were discussing the accession of Member States by economic sectors. There were two ideas that did not come to fruition in the end. They did not find their term. I'm getting away. I don't even want to rethink it now. Let it be applicable. But if you look at Ukraine, in reality, without having the legal part, Ukraine on the agri-food sector is somehow in the European Union. It has no barriers. I mean somehow that philosophy is translated into a reality. And then we wonder. How do we think about the common agricultural policy in 2027? With Ukraine in or without Ukraine? Is Ukraine in the market or not? It is half in the market. So if we, it actually won't be and it can't be. But that's a subjective opinion of mine. What you said, you said well. The solution will at some point be Ukraine's entry into Europe. Like Romania was in... in this space. It can be a solution. But we have to be aware that entering the Union... entering Ukraine into the European Union means direct armed conflict with Russia. In the second second. Tomorrow we're members, tomorrow we're in conflict. That means war is open. So there won't be that risk. But it's a subjective opinion. I can't have more solid arguments behind that I participated or not in discussions. But still we have to ask ourselves that 2027, that the European Union is still in a ghed. Not only does it not have a common agricultural policy anchored in the reality of our times. Actual. Why doesn't it? Because it developed it, adopted it at a time when we were dreamers, we were transcendent. We had not had it in war, we had not had it in pandemics, we had no input crisis because of energy costs. Let's not forget that the energy discussion is Europe's responsibility. It was the first crisis that generated the increase in inputs. We were in a transcendental state when we could have had very ambitious targets in terms of climate change, the measures, the ambitious targets that we had to take. We could have thought it through, even though we were the only country, let's call it the Union European policy in the world. You can't make a spring with a flower. I mean ok, when China pollutes, I mean we have an impressive death rate just from pollution per day, you can't say that Europe, in agricultural policies, is going to change the world. But let's say we allow ourselves at that point. And that's how the Common Agricultural Policy came about and these conditionalities and, well, all these measures. It is unanchored. It is clear that the Commission is also noticing today, because there is this degree of unheard-of flexibility. When does derogation after derogation appear? Just look at the derogations that have been made to the common

agricultural policy. It is clearly a signal. It's clearly a signal. It's clearly a signal. It's clearly a signal. It's clear that they recognise that it's not adapted. But what are we going to do in 2027? Because we, unfortunately, look at the COPAC-14K level, we have already had the first two meetings on how to show what the objectives of the future common agricultural policy should be. That is in 2027. But if we are not in 2024 and the Commission has not put a document on the table, do we have time in 3 years to make a coherent and adapted policy? And adopted? I mean we have to reform the reform, you know? When we talk about the common agricultural policy, we always say reform of the common agricultural policy. Unfortunately we are in reform reform today. And what will the Common Agricultural Policy look like? What will Pillar 1 look like? If we take into account that there's another element. If we consider Ukraine. Even if it's not joined by the fact in the European name. Well the budget, if you look historically, on the common agricultural policy has decreased from financial year to financial year. The multiannual multi-fund framework has decreased. But taking Ukraine into

account means at least at this level that we are with the budget, at least a 30% consolidated budget. Yes? Mathematically it is 30%. I don't think it's realistic earlier than... For 2027, 2031, no. I don't think that... There's no way that... No, until not, I understand, but we should not ignore agricultural production in the European Union in the development of the common agricultural policy. Well, half of them are present on this market, I want to conclude. But we're at the end and I promised that two hours I haven't exhausted yet, but anyway, you'll be invited tomorrow evening and by tomorrow evening, because we have five other guests, they're in the field, they're even involved at European level in policy making or representation, so, and we'll take questions again. We're going to go on and we're going to take them again in half an hour, so you'll have a broader spectrum of analysis, not just me, but you'll have all the guests and maybe you'll have... I'm going to ask you though.

Interview 2 14/03/2024

Profil: Interview of Stefan Padure. He is the President of the Association for the Promotion of Romanian Food (APAR). Since 2012, he has been leading APAR, representing the interests of Romanian agri-food producers in promoting their products.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom.

Length: 37 min 43 sec

Stefan Padure: Da, suntem într-o... Cine a pus această întrebare este?

Interviewer: Sunt. Eu sunt o studentă în Franța și lucrez pe proiectul meu și cu studiile pe România. Nu vorbesc foarte bine, îmi cer scuze.

Stefan Padure: Dar nu vorbesc foarte bine. OK. A, da. România a abordat după aderarea la Uniunea Europeană din anul 2007, Am A. A. Lucrurile au avut sau. Precipitat, să spunem, acquis ul comunitar. Știți foarte bine că a fost a Am adoptat înainte, în etapa de preaderare a practic și unele dintre punctele pe care le avem în permanență la verificare din partea Uniunii Europene țin de convergență socială în zona agricolă și în comunitățile rurale. Din păcate, măsurile luate au nu au oprit depopularea zonei urbane, ci, mai mult, aceasta a avut un caracter accentuat în etapa a de vot, în prima etapă, atunci când s-a produs depopularea prin plecarea forței de muncă atât în zonele urbane, cât și în afara României. Lucrul acesta s-a așezat pentru că am vrea să vedem Uniunea Europeană ca pe un principiu al vaselor comunicante. A, dacă salariile sunt mici, condițiile de muncă sunt încă precare într-un anumit stat. Convergența se atinge și prin mișcarea oamenilor. Pe piața unică europeană, unde avem libertatea de mișcare, se poate munci și în afara țării. Între timp, în România a crescut salariul mediu, a crescut, a în România există o legislație specifică, cu avantaj pentru sectorul agricol, alimentar și al construcțiilor, în care sunt câteva facilități fiscale. În continuare pleacă români la muncă în afara pentru aceste munci agricole, dar condițiile s-au îmbunătățit destul de mult față de ce era înainte. Iar din propria experiență vă pot spune că unul dintre cei mai buni oameni sau unii dintre cei mai buni oameni care lucrează în business urile naționale sunt cei care au fost în afara și au lucrat și au învățat și au văzut că de fapt munca e muncă și nu te plătește nimeni dacă nu muncești acumă la noi, dorință sau foarte multe să avem ca afară, dar să muncim ca stat. Și atuncea lucrurile nu pot evoluă așa. A. Da a manca complica ceea ce am spus la deficitul de balanță comercială. Atâtă timp cât noi exportăm materia primă, atâtă timp cât modelul României este unul care se bazează pe suprafețe agricole mari, când noi, ca și țară, nu am limitat subvenția pe exploatație la o anumită sumă, am încurajat marii latifundiari.

Interviewer: Deci modelul care era unul comunista nashpa, după acela prin care neocomunist de comunista, care este mai specific Germaniei de Est, Poloniei, Bulgariei, României, suprafețe mari sau sau POPAM, s-au făcut suprafețe foarte mari apartinând unor latifundiari sau ale unor a unele investiții?

Stefan Padure: Da, pentru că a fost un biznis, prețul terenului era foarte mic și, aşa cum bine ştim, singurul lucru care nu se mai produce este pământul. OC, că atâtă este suprafața. Noi ca România a mai câștigat prin procesul cu Ucraina, dar nu suficient cât să 1 dublăm, să 1 livrăm suprafața țării. A, deci acesta, aceasta creștere și politică ne roade în seamă că atât Comisia Europeană, cât și

Parlamentul ne a pus la dispoziție instrumente prin care să nu mai am terenurile, să nu mergem pe comasate pe suprafețe foarte mari ale unui latifundiar, precum am făcut, decât să încurajăm acest lucru. Deci, cu cât avem teren mai mult, cu atât câștiga mai mult și nu ia subvenția. I se cheamă pierdere de venit. Ca și practic, acestea, aceste pierderi imense sunt pentru cei mici, cei care nu pot singuri să se să supraviețuiască, pentru că o exploatație mare au sute de hectare, dar noi vorbim de mii de zeci de mii de hectare în România, acea exploatație nu are nevoie de subvenții. Sau teoretic nu ar avea nevoie, pentru că la noi, fizic aşa a fost construit. Dar în afară nu se dau exploatațiile din Franța, din Belgia, din țările acesta care sau o tradiție în democrație și care au format Uniunea Europeană să. Ferma medie pe 30 de hectare. Da, Adică vorbim de suprafețe mici în care ei lucrează prin cooperare, prin cooperative, tocmai pentru a putea avea beneficiile unui unei suprafețe mai mari. Să vedeați acum ce se va întâmpla și cum vom putea prelua problema Ucrainei, pentru că acolo sunt principalii. Sunt a 10 mari proprietari care au 80% din suprafața Ucrainei. Deci vorbim deci de toate aceste sunt european până la urmă, dar și o forță pe care o avem va avea Ucraina într-o viitoare piață comună. Bănești, dezechilibre se creează la graniță și dacă nu avem grija de ele și cum le facem? Oricum, Politica Agricolă Comună nu va mai putea fi gândită aşa cum este gândită acum, în perspectiva unei integrări a Ucrainei Moldova, Muntenegru, Serbia. Să intrăm un nou relevant în această discuție. Vorbim de Ucraina, țara noastră și de aceea eu cred că. Însă pe măsură ce atingem convergența cu Uniunea, se stabilizează și ceva puteam să ofere. O să vedem. Poate în România, venind la muncile câmpului și a portului, oamenii în Portugalia vor să vină în România la muncă, pentru că Portugalia deja coboară sub nivelul României. Da. A, și dacă apare deșertul aici, să ar putea ca oamenii pricepuți de acolo să vină aici să pună vin, să pună viță de vie și să facă lucruri. Suntem într-un spațiu. Europa, ca să aibă o șansă, va trebui să lucreze ca o uniune federală de state, ca și Statele Unite ale Americii. Altfel nu are nicio șansă. Toate proiecte comune Generație care ați văzut ca a reușit să înfrângă bingo, dar doar prin propunerii, atât timp cât nemții pac nu știu tancuri Leopard și români continuă să facă tancurile nu știu care, Nu avem nicio șansă. Noi trebuie să fim la un standard și să producem același lucru. America de aceea e puternică, are, are un stat, niște standarde ca și acum, vine către tot. Atunci când Europa se va uita către propria siguranță, către afacere, ocoli împreună a face un tractor performant european, un porc, dar nu zece tractoare. Atunci să ar putea să avem de câștigat. Europa să coopereze federativ. Dar acolo se așează și pentru noi. Eu cred că va fi foarte bine. RăAvem o poziție geostrategică bună. A. Și a început și R.

Interviewer: Social și patronat și patronatele și sindicatele să înțeleagă acest mecanism și acest joc care trebuie făcut astfel încât să fie luat în seamă atât la nivel național, ce spuneam la nivel național, cât și la nivel european?

Stefan Padure: Ce spunea mai devreme o ceartă că s au ocupat poziții prin diverse organisme care contează și organizații internaționale a. Sustenabilitatea socială și a comunităților agricole din România. Momentan cred că este o problemă care nu s-a pus foarte puternic în România. Suntem la nivel de subzistență în muncă, în comunitățile agricole, a.

Interviwer: Harta sărăciei are vin se marchează foarte bine sau este aceeași cu harta marilor latifundiari, acolo unde mari latifundiari este și sărăcia cea mai mare?

Stefan Padure: Ne uităm spre Moldova, dar acolo unde sunt suprafețe mai mici deja avem o bogăție, pentru că în zona Ardeal au fost cu suprafețe mai mici. A cu cooperative, cu oameni care lucrau împreună. A da lucrurile natural se aşeză poate și aici. Eu sunt sigur că a fost o greșeală și asta mediului asociativ și poate colegii noștri, în viitor, cu colegii noștri, vom face o limitare a și vom reuși să ne facem și pe colegii noștri care sunt mari. În context, ei pun produsele pe piață, acționează pentru piață. Nu vorbesc de cei care sunt ferme cu 3. Vaca ca nu e fermă, este pentru uzul familial. Da, o să încercăm să venim cu suport și politicile agricole viitoare să fie pentru cei care sunt în clasa de mijloc. Pentru că ei sunt de fapt puterea și îți dau și siguranța și securitatea alimentară. și atenție că nu neapărat securitatea alimentară este importantă, este deja un termen vechi. Suveranitatea alimentară. Pentru că securitatea alimentară îți spune că pot să cumpere alimente, daune între componente, să ai acces la alimentele și a fost să poți să iei alimentele de care ai nevoie tranzita perioadă care astăzi îl avem la preț de un leu la kilogramul de cartof, iar mâine ia. Din cauza pieței, acest cartof kilogramul crește la 10 lei. Iată că este foarte volatilă sau se întrerup lanțurile alimentare, cum s-a întâmplat un pic în pandemie și toate țările, practic, inclusiv România, a spus Noi nu ne mai dăm grâu, noi nu mai dăm pestă. Tocmai Europa este o plasă de siguranță pentru toate țările să împărtim ceea ce avem pentru a nu avea crize. Noi ce am făcut? Primul lucru să remarcăm, nu să mănânce românii. Vei primi. OK, dar cum poate asta cartof, dar nu să mai ulei cu care să îi prăjești. Așa că lucrul asta trebuie gândite și Unirea trebuie să îl folosească, însă să funcționeze ca o. Poate cu mai puțină importanță pentru guvernele statelor membre, cu mai multă informație importantă pe regiuni. și atunci nu mai avem nici problema valorilor flamanzilor a Cataloniei. Da, regiunile care s-au învățat să lucreze la mama, așa cum românii cu bani lucrează foarte bine, care de ani de zile pe granițe geografice au ca foarte bine cu bulgarii. Da, cei din zona Dobrogei, poate cei din zona Ardealului, din zona de graniță lucra, sau cei din Banatul sărbesc cu sărbii, pentru că de-a lungul timpului conexiunile se fac în comunități, acolo unde există bariere naturale apă, munte. Da, așa să dezvoltă regiunea, granițele. Avem granițe în Africa care să arate cu linia. Nu au nicio legătură. Cu legăturile de acea atrăgătoare foc a legături economico sociale

între acele, între acei oameni. Poate a tras linie și a împărțit casa nouă. Da, exact cum s-a întâmplat în Berlin, când s-a separat Berlinul între Est și Vest. A. Sigur că la nivel european, la nivelul acestor, se vorbește despre jaf, tranziția. Vorbim despre o tranziție justă în care să fie luate și apoi să fie luate. Partea aceasta sindicală, partea drepturilor angajaților a. Dar n-am cum să nu spun eu, fiind din zona angajatorilor. A murit. Capitanul nu mai este cel care dictează, pentru că forța de muncă înseamnă foarte mult și are nevoie de o armonie între combinare, între capital și starea de bine a celor care muntesc și o repartizare echitabilă pentru a putea trece mai departe. Nu mai este simplu. Ești angajat ca remunerat cu un salar. La ei am terminat. Da, aceea a fost o altă etapă de dezvoltare. Dar atenție, dacă ne pierdem timpul. Pe anumite elemente care nu ne fac decât să pierdem bani și nu vom mai avea beneficii. Nu va mai exista niciun fel de tradiție, nu va mai exista nici un fel de justiție, nu va mai exista posibilitatea de a împărți ceva. Dacă eu, ca și capitalist, ca și antreprenor, nu mai pot să duc mai departe. Se încheie orice discuție, pe lângă ce nu mai vorbim de mediu și de celelalte lucruri pe care ni le am asumat. Sigur că Europa este cu un pas înainte, cu un pas înaintea tuturor. Dar poluarea. Europa produce opt la sută din poluarea mondială. Poluarea nu sta deasupra Europei.

Interviewer: Dar atâtă timp cât noi nu prea ok și facem, ne restrângem din ce în ce mai tare, cu ce costuri?

Stefan Padure: Cu costuri asupra vieții, asupra noastră supărată, suportate de cetățenii europeni care sunt obligați să plătească prețul din ce în ce mai mari. Noi ne am dus într-o direcție în care încurajăm energia verde, dar, atenție, noi aducem toate componentele pentru energia verde din China. Noi am plecat pe autoturisme electrice că i-am pierdut de mult. Producătorii europeni deja încep să renunțe la producția de autovehicule electrice, pentru că China sau Statele Unite, care de fapt tot în China produc, câștigă, au câștigat această piață. Iată că noi am venit cu lucruri, am fost înainte cu cercetarea, dar nu ne am adaptat, ci am rămas. Timmermans a fost unul dintre cei care îți lasă că știi eu ce trebuie făcut. Și a ținut studiile de impact sub masă, nu le a scos. Nu se poate lucra așa pentru că pierdem un avantaj competitiv pe care Europa l-a avut. Îl pierdem și nu ne vor veni peste noi. Piatră avem din războiu, în afară de tragedia pierderilor de vieți omenești. Războiul acesta cu din Ucraina a. Pierderea mare este creșterea BRICS, creșterea economică în care intră state care ne vor deveni o putere și vor avea schimburi libere între ei. Iar noi, ca și zona europeană, fără sprijinul american, din păcate, nu prea putem exista, pentru că nu avem politici coerente. Deci iată că nu rata. La ceea ce ar trebui să facem. Nu adaptăm. Suntem într-o creștere a populației, avem că o să ajungem la la, la 10 miliarde. Noi trebuie să gândim mai multă populație. Nu avem flexibilitatea în a da libertate mai multor tehnici, mai multor studii, a. Lucrurile sunt împărțite când nici nu poți

să ai o libertate și să ajungi fermierii ai unor companii multinaționale care vând semințe și care văd un patent, dar și vor de noile tehnici genomice. Da, dar noi ce am făcut prin voi, cei care le am avut, am interzis, am interzis o. Cultivarea organismelor modificate genetic, în schimb, aducem din Brazilia și prin alte țări, organizăm și în America organisme modificate genetic. Da, creștem animalele cu ele și mai departe măncăm animalele pe care le avem. Iată că suntem într-o intr-un dans din acesta în care pierdem, pierdem competitivitatea pe care am avut-o noi ca europeni și dacă o pierdem după aceea, mi-e teamă că lucrurile nu mai pot fi puse la un loc și bunăstarea aceasta pe care o are Europa. Cred că poți. Ai bunăstare atunci când ai, poate că nu mai ai bani. Încep să apară conflicte, conflicte sociale, state totalitariste. Vedem ce se ar întâmpla acum cu creșterea extremelor, fie că dreapta sau stânga, dar de obicei acum este o extremitate dreaptă, periculoasă. A. Inclusiv în România. Vedem acest lucru și lucrăm. Dacă pierdem dialogul, pierdem valorile, pierdem democrația, libertatea și tot ceea ce este valoros în Europa. Dacă ne pierdem. Posibilitatea de a face un dialog. Pe pag. 2000 27 încercăm de fapt 2000, 2004 2027 ca și implementare pe exercițiu încercam să. Schimbările anticipate în sectorul agricol românesc. Încercăm să refacem patul nostru. Multe țări europene au știut și au a politici a PAC,

Interviewer: Au BNS un plan acela strategic care de fapt este transpunerea Politicii Agricole Comune la nivel național?

Stefan Padure: Au plan naționale, strategice, regionale sau împărtite în funcție de. Cred că specificitățile și ale României sunt diferite. Una este la munte, alta este la câmpie, alta este în zona costieră. Adică noi am mers. De fapt, SAPARD. A fost un exercițiu preaderare foarte bun, dar de la acel exercițiu am făcut decât copy paste în PNDR și în perete. Au venit cu a concrete și mult mai bine și mai. Pe care le aveam a avut acte Ministerul Agriculturii, Dacă întrebăzi în momentul de față nu știe cât producem, ce producem, unde vindem, ce vindem, aflăm de la de la Comisia de statistică a Petrom Pentru produsele terțe și prin sistemul VIES al TVA ului vedem unde au plecat produsele, dar noi nu știm, Ministerul nu știe. Și atunci, dacă tu nu știi cât produci, ce produci, unde produci, pentru cine produci, unde vinzi, nu ai cum să faci politici bazate pe dovezi. Și atunci vine unul și spune Șefu, noi avem nevoie de fabrici, de oameni. OK, mai facem fabrici de mâine, dar avem vara parcă. Sau noi avem nevoie de GABA? Pare ok, dar avem animale sau animale au scăzut. Decidentul politic de multe ori este influențat de informații care nu sunt reale și acest lucru trebuie să dispară. Este ceea ce vorbeam la început ca ne stimulăm dialogul. Trebuie să vedem cum facem acum. Noi vorbim de repede. Se fac că pleacă, nu se mai aude nimic. Un meci la Viena. Nici la mine. Ne raminea. Te vedem, probabil. În Capitală, cu tot cu conexiunea. Da, aştepta un pic, dar cum era de așteptat. Da, Deci discutam, discutam de. Mai puțin. Da, eram la la apă Politica Agricolă

Comună, deci ar trebui să avem aceste informații poste pe desene de sistemul de date, care aveam un sistem foarte învecit, în care datele sunt date la mișto de către firme. Scuzeți limbajul colocvial, nu au. Nu pot să cred așa. România, prima adresa străinătate și asta o știu din orice lucrare din facultate. Dacă are. Este legea în cervicita 1 în 4 nu îți poti. Acțiunea. Mai departe. Cum a facilitat apartenența la Uniunea Vamală, proces tehnologic și inovație.

Interviwer: În agricultura românească?

Stefan Padure: Toți care înjurau, care furau guvernul și care participau la greve au evoluat numai tractoare, șantier? Da, și. Dacă ești o forță de cumpărare, este mai ieftin decât la un utilaj agricol performant. Așa că io cred că nu are sens. Și am fotografii, chiar mergeam cu colegii. A fost blocat browser de câteva ori de fermieri în ultimele săptămâni. La fel. Erau utilaje de ultimă generație. A. Eu nu cred că putem pune la îndoială eficacitatea politicilor agricole comune. În schimb, atenție ca pe o părere personală pe care am început să o spun. De la politica Cioloș. De fapt, este politica comisarului. Cum scap înainte de Cioloș? A sosit. Au fost doi, cu unu mai apropiat numele de familie A, care s-a decuplat practic de producție, aproape că mai a pierdut. Ca de decuplat subvenția de producție pentru asta, pentru performanță. Diferența între sistemul european este că chiar dacă nu muncești, primești o sumă de bani. Sistemul american e. Dacă ai performanță, primești și încurajăm performanța. România, pentru că așa a fost începutul pe SAPARD.

Interviewer: A fost o performanță. Dacă aveai bani de calitate, nu dacă avem cantitate de porc, dar avem lapte de calitate privat?

Stefan Padure: Da, cotele au fost iarăși un sistem care au adus bunăstare. Restul minim garantat a adus bunăstare. Adică tu știai că orice să ar întâmpla asta, ai investit, poți primi, poți acoperi costurile și vei avea aceste convulsii sociale. Sigur că am avut o deschidere. Aceasta vorbea de corect organizația OME. Ce, dar americanii așa fac? Americanii nici măcar nu îți dau asigurări dacă nu poți modifica genetică mai mare, ar rezolva problema. A mers pe banii mei cursului sau problema a. A secelei. Cred că trebuie să platesc. Pe seceta. Iarna nu i-nici măcar un localnic. Sateliții Avem imagini satelitare, putem vedea când este seceta, când este inundație, când avem probleme cu cultura respectiva, nu. De ce? Pentru că cineva face bani, trimit la o comisie de 5 oameni. Împărțim banii la 5 și uite așa se mărește apoi acesta să înceteze. Presa începe să funcționam ca un business acasă, ca un business de stat.

Interviewer: Ce poate spune de proces tehnologie în agricultură?

Stefan Padure: Deci ca proces tehnologic, nici Vaslui, ca suntem, suntem noi chiar care a venit la sfârșit, avem cele mai noi utilaje, deja o aplicam. A doua tehnologizare a. Din pacate ce nici ne unim nu s-a dat un procent din acesta de cooperativizarea. Ei și au făcut cooperativă doar ca să beneficieze fiscal de facilități și au să lucreze împreună, să comercializeze, să aibă marketingul un management bun, o achiziție bună. Nefăcând aceste lucruri, nu au cum să și cumpere. Utilaje din care să crească foarte puține cooperative și moderne, corecte, care funcționează, pe când afară sunt cooperative care au în Grecia are peste 10 mii de membri, este cel mai mare producător de cap, piersici, caise. Ei nici nu mai sunt ce cooperativa sunt. Ei produc și știu că au un preț mai mare de pe piață. Cât ar lua dacă iau singuri. În rest nu i interesează. Au nicio treabă, ei produc și primesc bani. Dacă dați din cooperativă, va primi mai puțin. Deci nu primesc inputurile, primesc, faci, dar ei sunt proprietari. Atenție! Adică nu este un sistem în care vin o firma de inputurile și compania, producția poate și nu se mai dau și niște bani ca unii sau ceva, un manager. Deci practic partea de organizare pe forme economice, de grade de cooperare, cum au fost în grupul organizații de producători cooperative. Înțeleg că ați studiat în zilele trecute, ar trebui să vadă în pravoslavnici inclusiv aceste zone ale ONG urilor. ONG urile se ocupă de vânzare produse, adică formele care trebuie să susțină interesele legitime, fac și vânzare de produs și ajung să plătească și TVA pe care s-a făcut confuzie de-a lungul timpului. A. Uite că acum trebuie să revenim la normal. A. Privim la viitor. Care sunt provocările și oportunitățile cheie pentru agricultura românească în cadrul Uniunii Europene? Eu cred că România are un potențial extraordinar, România având materiile prime în context geopolitic complicat. Materiile prime, cerealele, animalele din păcate, că încep să scadă în România începe să scadă. Deși profitabile, vor avea un preț concret, o valoare foarte mare în viitor. Și vom putea negocia poziția țării prin prisma acestor lucruri. Mâine le putem face pași în spate și putem integra investitori. Inițiativa aceasta de origine românească, prin care să facem o schemă de calitate, să integrăm a materia primă românească produse finite, este un ajutor. România nu a făcut ce trebuia să facă la început a făcut drumuri, autostrăzi, logistică, dacă pot să o fac. Dar iată că acum acesta, lipsa de frumos și autostrăzi pe care le construim acum au o rezervă de productivitate, de creștere pentru România, pentru a nu intra în crize financiare. Alții, care și au făcut tot imediat ca să aducă în criză numai faptul că construiesc, ai și cheltuieli, ai și îți merge și industria alimentară, merge și agricultura. Numai că trebuie să stăm un pic să discutăm și să punem pe masă cum ne valorificăm acest potențial mai bine, pentru că a Jawa sau oaia cu cereale este cam același lucru și pământul care în fiecare an se termină. Da sau aş fi o exploatație ca anul acesta de țară. Ne lipsesc obiectivele majore și analiza lor, pentru că noi, ONG urile și formele asociative cu rol de reprezentare ar trebui să poată fi responsabile. E memoria instituțională O parte vin și pleacă, prim ministrii vin și pleacă. Ar trebui să fim permanent acolo. Am încercat și deja încercăm să aproape că

reuşim la Ministerul Agriculturii să fîm ostili. Ei vor spune că te întreabă nu vrei să fii ministru, nu vrei să fii secretar de stat? Nu ai. Avem o poziţie mai puternică decât tu. Eşti popular polonă, două, trei, cinci. Noi suntem permanent aici şi avem o forţă mai mare în spate decât ai fost. A pus cineva? Deci cam asta ar fi atmosfera la întrebările.

Interview 2 14/03/2024 translated in English

Profil: Interview of Stefan Padure. He is the President of the Association for the Promotion of Romanian Food (APAR). Since 2012, he has been leading APAR, representing the interests of Romanian agri-food producers in promoting their products.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom.

Length: 37 min 43 sec

Stefan Padure: Yes, we are in a... Who asked this question ?

Interviewer: Good Afternoon, my name is Badiceanu Ilinca. I am a student in France and I am working on my master thesis on Romania. I don't speak very well, sorry.

So the question would be: Can you elaborate on the social changes in rural communities after joining the EU, especially regarding employment and rural depopulation?

Stefan Padure: But you speak perfectly. OK. Ah, yes. Romania approached after joining the European Union in 2007, I A. A. Things had or precipitated, shall we say, the *acquis communautaire*. You know very well that it was a ? We adopted before, in the pre-accession stage of basically and some of the points that we have constantly to check from the European Union relate to social convergence in the agricultural area and in rural communities. Unfortunately, the measures taken did not stop the depopulation of the urban area, but, moreover, it was accentuated in the voting phase, in the first stage, when depopulation occurred through the departure of the workforce both in urban areas and outside Romania. This was because we would like to see the European Union as a principle of communicating vessels. Ah, if wages are low, working conditions are still poor in a given country. Convergence is also achieved by moving people. In the European single market, where we have freedom of movement, people can also work abroad. In the meantime, the average wage in Romania has risen, has increased, has In Romania there is specific legislation, with an advantage for the agricultural, food and construction sectors, where there are some tax breaks. Romanians still go abroad to work in these agricultural jobs, but conditions have improved quite a

lot compared to before. And from my own experience I can tell you that one of the best people or some of the best people who work in national businesses are those who have been abroad and have worked and have learned and have seen that work is work and nobody pays you if you don't work for us now, and there is a desire or a lot of desire to work as a state. And then things can't evolve like that.

A. Yes eating complicates what I said to the trade balance deficit. As long as we export raw materials, as long as Romania's model is one based on large agricultural areas, when we, as a country, have not limited the subsidy per farm to a certain amount, we have encouraged large landowners.

Interviewer: So the model that was a nashpa communist one, after the neo-communist one of communist, which is more specific to East Germany, Poland, Bulgaria, Romania, large areas or or POPAM, s were made very large areas belonging to landowners or to some investments?

Stefan Padure: Yes, because it was a biznis, the price of the land was very low and, as we well know, the only thing that is no longer produced is land. OC, that's all there is surface. We as Romania gained more through the process with Ukraine, but not enough to double it, to deliver it to the surface of the country. So this, this growth and politics is eating away at us that both the European Commission and the Parliament have provided us with tools whereby we don't have the land, we don't go on comasate on very large areas of a landowner, as we have done, rather than encourage this. So the more land we have, the more he earns and doesn't take the subsidy. It's called loss of income. As a practical matter, these, these huge losses are for the small ones, the ones who cannot survive on their own, because a big farm has hundreds of hectares, but we are talking about thousands of tens of thousands of hectares in Romania, that farm does not need subsidies. Or theoretically they wouldn't need it, because that's the way we are physically built. But there are no farms in France, Belgium, in countries that have a tradition of democracy and have formed the European Union. Yes, I mean we are talking about small areas where they work through cooperation, through cooperatives, precisely in order to have the benefits of a larger area. Let's see now what will happen and how we can take over the Ukraine problem, because that's where the main ones are. There are 10 big landowners who have 80% of the land in Ukraine. So we are talking about all these are European after all, but also a strength that we have will have Ukraine in a future common market. So, we are creating imbalances on the border and if we don't take care of them and how do we do it? However, the Common Agricultural Policy will no longer be able to be thought of as it is now, in the perspective of an integration of Ukraine, Moldova, Montenegro and Serbia. Let's get another relevant entry into this discussion. We are talking about Ukraine, our

country, and that is why I believe that. But as we reach convergence with the Union, it stabilises and something could

be offered. We will see. Maybe in Romania, coming to work in the fields and the port, people in Portugal want to come to Romania to work, because Portugal is already going below the level of Romania. Yes. Ah, and if the desert comes here, it might be that the skilled people from there will come here to put wine, put vines and make things. We're in a space. Europe, to have a chance, will have to work as a federal union of states, like the United States of America. Otherwise it has no chance. All the Gener mus joint projects that you have seen that managed to defeat bingo, but only by proposals, as long as the Germans pac don't know Leopard tanks and the Romanians continue to make don't know which tanks, we have no chance. We have to be at a standard and produce the same. That's why America is strong, it has, it has a state, some standards like now, it comes to everything. When Europe will look to its own safety, to the business, bypass together to make one European performing tractor, one pig, but not ten tractors. Then we might have something to gain. Europe to cooperate federally. But there it sits for us too. I think it will be very good. A We have a good geostrategic position. A. And R.

Interviewer: Social and employers and employers and trade unions to understand this mechanism and this game that has to be played so that it is taken into account both at the national level, and at the European level?

Stefan Padure: Yes, what was said earlier a quarrel that s have occupied positions through various bodies that matter and international organizations a. Social sustainability and agricultural communities in Romania. At the moment I think it is an issue that has not been very strongly raised in Romania. We are at the level of subsistence in work, in the agricultural communities.

Interviwer: Is the map of poverty with wine very well marked or is it the same as the map of the big landowners, where the big landowners are also the biggest poor?

Stefan Padure: We are looking towards Moldova, but where there are smaller areas we already have a wealth, because in the Ardeal area there were smaller areas. A with cooperatives, with people working together. A da natural things are maybe settling here too. I'm sure that was a mistake and that the associative environment and maybe our colleagues, in the future, with our colleagues, we will make a limitation of and we will manage to do and our colleagues who are large. In the context, they put products on the market, they act for the market. I'm not talking about the ones that are farms with 3. The cow that's not a farm is for family use. Yes, we will try to come with support and

future agricultural policies to be for those who are in the middle class. Because they are actually the power and they also give you food security and safety. And beware that not necessarily food security is important, it's already an old term. Food sovereignty. Because food security tells you that they can buy food, damage between components, have access to food and was to be able to take the food you need transiting the period that today we have it at the price of a leu a kilogram of potato, and tomorrow takes. Because of the market, this potato kilogram rises to 10 lei. Here is that it is very volatile or food chains are interrupted, as happened a little in the pandemic and all countries, practically including Romania, said We do not give us wheat, we do not give the plague. It is precisely Europe that is a safety net for all countries to share what we have in order not to have crises. What have we done? The first thing to notice, not to eat the Romanians. You will get. OK, but how can that potato, but no more oil to fry them with. So this thing has to be thought about and the Union has to use it, but it has to work as a. Maybe with less importance for the governments of the Member States, with more important information per region. And then we don't even have the problem of the Flemish values of Catalonia. Yes, the regions that s have learned to work to mother, as the Romanians with money work very well, who for years on geographical borders have as very well with the Bulgarians. Yes, those in the Dobrogea area, perhaps those in the Ardeal area, in the border area work, or those in the Serbian Banat with Serbs, because over time connections are made in communities, where there are natural barriers water, mountain. Yes, that's how the region developed, the borders. We have borders in Africa to show the line. They have no connection. With the links of that attractive fire of economic social links between those, between those people. Maybe he drew the line and shared the new house. Yes, just like what happened in Berlin, when he separated Berlin into East and West. A. Of course, at the European level, at the level of acts, there is talk of looting, transition. We are talking about a just transition where they are taken and then they are taken. This trade union part, the employees' rights part a. But I can't help saying it myself, being from the employers' side. It's dead. The captain is no longer the one who dictates, because the workforce means a lot and it needs a harmony between the combination, between the capital and the welfare of those who work and a fair distribution in order to move forward. It is no longer simple. You are employed as a wage earner. With them we are finished. Yes, that was another stage of development. But be careful, if we waste our time. On certain items that only make us lose money and we won't benefit. There won't be any tradition, there won't be any fairness, there won't be any opportunity to share anything. If I, as a capitalist, as an entrepreneur, can't carry on. It ends any discussion, besides we don't talk about the environment and the other things we have taken on. Of course Europe is one step ahead, one step ahead of everyone. But pollution. Europe produces eight percent of the world's pollution. Pollution does not stand above Europe.

Interviewer: But as long as we don't really do, we're shrinking more and more, at what cost?

Stefan Padure: At a cost to our lives, to our angry citizens, who are forced to pay the ever-increasing price. We have gone in a direction where we are encouraging green energy, but beware, we are bringing all the components for green energy from China. We've gone on electric cars that we've long lost them. European manufacturers are already starting to give up the production of electric cars, because China or the United States, which in fact also produce in China, win, have won this market. Here we have come up with things, we have been ahead with research, but we have not adapted, we have stayed. Timmermans was one of those who let you know that I know what to do. And he kept impact studies under the table, he didn't take them out. It can't work like that because we

lose a competitive advantage that Europe had. We're losing it and they're not going to come after us. We've got the war stone, apart from the tragedy of loss of life. This war with in Ukraine has. The big loss is the growth of BRICS, the economic growth where countries that we will become a power enter and have free trade between them. And we, as the European area, without American support, unfortunately, we cannot really exist, because we don't have coherent policies. So here we are that you don't miss. To what we should be doing. We don't adapt. We're in a population growth, we have that we're going to get to, to 10 billion. We have to think more population. We don't have the flexibility to give freedom to more techniques, more studies, a. Things are divided when you can't even have a freedom and become farmers of multinational companies that sell seeds and see a patent, but also want new genomic techniques. Yes, but what we have done through you, those of us who have had them, we have banned, we have banned a. The cultivation of genetically modified organisms, instead, we bring from Brazil and through other countries, we also organize in America genetically modified organisms. Yes, we breed animals with them and further we eat the animals we have. Here we are in one of those dances where we are losing, we are losing the competitiveness that we had as Europeans and if we lose it after that, I am afraid that things can no longer be put together and this well-being that Europe has. I think you can. You have wealth when you have it, maybe you don't have it anymore. Conflicts are starting to arise, social conflicts, totalitarian states. We see what would happen now with the rise of extremes, whether right or left, but usually now it's a right-wing, dangerous extreme. A. Including in Romania. We see this and we work. If we lose dialogue, we lose values, we lose democracy, freedom and everything that is valuable in Europe. If we lose ourselves. The possibility of dialogue. On page 2000 27 we are actually trying 2000, 2004 2027 as implementation per exercise we are trying to. anticipated changes in the Romanian agricultural sector. We are trying to rebuild our bed. Many European countries have known and have policies of CAP,

Interviewer: Does the NBS have a strategic plan which is actually the transposition of the Common Agricultural Policy at national level?

Stefan Padure: They are national, strategic, regional or divided according to. I believe that the specificities of Romania are different. One is in the mountains, another in the plains, another in the coastal area. I mean we have gone. In fact, SAPARD. It was a very good pre-accession exercise, but since that exercise we've only done copy pastes in the NDP and in the wall. They came up with concrete and much better and more. That we had had papers Ministry of Agriculture, If you ask at the moment does not know how much we produce, what we produce, where we sell, what we sell, we find out from the Petrom Statistical Commission For third products and through the VIES system of VAT we see where the products went, but we do not know, the Ministry does not know. And then, if you don't know how much you produce, what you produce, where you produce, for whom you produce, where you sell, you can't make evidence-based policies. And then one comes along and says Boss, we need factories, we need people. OK, we'll make more factories tomorrow, but we've got the summer. Or do we need GABA? Seems ok, but we have animals or animals have decreased. Political decision making is often influenced by information that is not real and this needs to go. It's what we were talking about at the beginning to stimulate our dialogue. We need to see how we do now. We're talking fast. They pretend to leave, we don't hear anything. A match in Vienna. Not even mine. We're staying. See you, probably. In the capital, with the connection. Yes, he was waiting a bit, but as expected. Yeah, so we were talking, talking about. Less. Yes, we were at the water Common Agricultural Policy, so we should have this information posted on the data system drawings, which we had a very outdated system, where the data was being mocked up by companies. Excuse the colloquial language, they don't. I just can't believe it. Romania, first address abroad, and I know this from any college paper. If it has. It's the law in cervicitis 1 in 4 you can't. Action. Further. How membership in the Customs Union facilitated, technological process and innovation.

Interviewer: In Romanian agriculture?

Stefan Padure: All the swearing, government stealing, strike-taking evolved only tractors, yard? Yes, and. if you're a buying force, it's cheaper than a high-performance farm machine. So I think it doesn't make sense. And I have photos, I was even going with colleagues. It's been browser blocked a few times by farmers in the last few weeks. Same here. It was state of the art machinery. A. I don't think we can question the effectiveness of the common agricultural policies. Instead, attention as a

personal opinion I started to say. From the Ciolos policy. In fact, it is the Commissioner's policy. How do I get rid of Ciolos? It has arrived. There were two, with one closer to the surname A, which has virtually decoupled from production, almost lost. Like decoupling the production subsidy for that, for performance. The difference between the European system is that even if you don't work, you get an amount of money. The American system is. If you perform, you get it and we encourage performance. Romania, because that's how SAPARD started. It was a performance. If you had quality money, not if we have quantity of pork, but we have private quality milk? I mean, you knew that whatever happened, you invested, you could get, you could cover the costs and you would have these social upheavals. Of course we had an opening.

Interviewer: Now, about the technology development since EU accession, What can you say about the technology process in agriculture?

Stefan Padure: So as a technological process, neither Vaslui, as we are, we are the ones who really came to the end, we have the latest machinery, we already apply it. The second technologization has. Unfortunately, we have not given a percentage of it to cooperativization. They have made the cooperative just to benefit fiscally from facilities and to work together, to market, to have good marketing, good management, good purchasing. By not doing these things, they can't buy. Very few cooperatives have modern, correct and functioning machinery to grow, while outside there are cooperatives that have in Greece has over 10 thousand members, it is the largest producer of goat, peaches, apricots. They are not even what cooperatives are anymore. They produce and they know they have a higher price on the market. How much would they get if they take it themselves. Otherwise they don't care. They have no business, they produce and get money. If you give from the cooperative, you will get less. So they don't get the inputs, they receive, you do, but they are the owners. Attention! I mean it's not a system where they come a firm of inputs and the company, the production maybe and you don't give some money like some or something, a manager. So basically the part of organization on economic forms, degrees of cooperation, as they were in the group cooperative producer organizations. I understand that you have studied in the past days, you should see in pravoslavnici including these areas of NGOs. The NGOs deal with the sale of products, i.e. the forms that have to support legitimate interests, also sell products and end up paying VAT, which has been confused over the years. A. Now we have to get back to normal. A. We look to the future.

Interviewer: And, what are the key challenges and opportunities for Romanian agriculture in the European Union?

Stefan Padure: I believe that Romania has an extraordinary potential, Romania having raw materials in a complicated geopolitical context. Raw materials, cereals, livestock unfortunately, that are starting to decrease in Romania are starting to decrease. Although profitable, they will have a concrete price, a very high value in the future. And we will be able to negotiate the country's position through these things. Tomorrow we can step back and integrate investors. This initiative of Romanian origin, whereby we make a quality scheme, whereby we integrate finished products with Romanian raw materials, is a help. Romania did not do what it should have done in the beginning – roads, motorways, logistics, if I can do it. But here it is now, the lack of nice and highways that we are building now have a reserve of productivity, of growth for Romania, to not get into financial crisis. Others, who have done everything immediately to bring in crisis only the fact that you build, you have and spending, you have and your food industry works, agriculture works. Only that we have to sit a bit to discuss and put on the table how we better exploit this potential, because to Jawa or sheep with grain is pretty much the same thing and the land that every year runs out. Yes or I would be holding like this years country. We lack major objectives and their analysis, because we NGOs and associations with a representative role should be able to be accountable. It's institutional memory Some come and go, prime ministers come and go. We should be there permanently. We have tried and are already trying to almost succeed at the Ministry of Agriculture to be hostile. They will say they ask you don't you want to be minister, don't you want to be secretary of state? You don't. We have a stronger position than you do. You're popular Polish, two, three, five. We're permanently here and we have a stronger force behind us than you were. Did someone put? So that's pretty much the atmosphere to the questions.

Interview 3 20/03/2024

Profil: Interview of Micu Marius. Micu Marius, a professor at the University of Agriculture in Bucharest. He stands out as a significant figure in agriculture, with a deep-rooted connection to farming stemming from his upbringing on a family crop farm. Holding a Ph.D. in Agronomy from the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, his academic and professional journey is distinguished by impactful roles in both the educational and policy-making arenas. He is the Vice Dean at the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest in the Faculty of Management, Economic Engineering in Agriculture, and Rural Development since 2022. He is also Counselor in the Parliament of Romania's Chamber of Deputy, Parliamentary Office, showcasing a long-term commitment to agricultural policy since 2002. A secretary of State in the Ministry of Agriculture and Rural Development (2021-2022), reflecting his significant influence in shaping national agricultural policies. And the fifth vice-president of COPA-

COGECA, highlighting his role in advocating for farmers and agricultural cooperatives at the European level, a position he has held since 2022.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom.

Length: 23 min 19 sec

Interviewer: Nu, nu sunt specialități, Deja am lucrat ok. Am avut încă o dată să scriu o lucrare pentru primul master și deja am lucrat pe România și acum încă o dată de.

Micu Marius: OK, am înțeles. Acum am o sugestie ce faci cu studiul? Să spunem termini studiu? Adică nu, ca să spun sigur îl vei termina la momentul oportun. Da, dar e un subiect interesant dintr-un punct de vedere, și anume al originii tale. Da ce faci cu rezultatele? OK, îl prezintă acolo. E cumva aici că dacă te obligă un coleg diplomația agrară? Dar a politicii? Comune agricole? Da, impactul țărilor care au fost de aderare. Și tu îți ai luat țara noastră, ta ca subiect. Da, originea ta, din câte am înțeles o din discuția privată și o dezvăluiri acuma, cu permisiunea ta, este că de origine eşti din Republica Moldova. Și sugestia face referire la faptul că Republica Moldova se află în curs de aderare la Uniunea Europeană, pe lângă alte state și pe lângă Ucraina, care e un proces complex pentru Ucraina, dar complică și pentru celealte state care sunt în curs de aderare procesul de aderare, inclusiv pentru Republica Moldova. Bun, dar nu cred că ar fi util să transmiți Ministerului Agriculturii de acolo și în spatele lui ministrului Bolea, îți spun eu și îți dau și contractul dumnealui îi transmiți lucrarea ta pentru că poate să constituie o punct de plecare sau să fie adăugat în punctul lor de plecare în studiul respectiv. Și așa află că ar în spațiul Uniunii Europene și o Tânără politic din Basarabia. Ca să ne mai apropiem așa, ca să spunem că suntem frați care am studiat partea asta a politicilor agricole comune și mai ales pe partea de diplomație, ceea ce este foarte interesant. Asta așa ca da, ca și sugestii. Oricum, felicitări și mulțumiri este alături de noi. Mulțumirea este cumva un sentiment reciproc. Îi mulțumesc, dar și nu îți mulțumim. Dar să știi că și studenții pot să vă răspundă la întrebări, pentru că na, fiecare la nivelul lui, în primul rând guvernăt de vîrstă, a resimțit într-un fel sau altul. Una este să vorbesc eu că sunt în domeniul și la o anumită vîrstă, dar altceva înseamnă să fie un coleg mai Tânăr care se specializează. Ei poate îi este mai greu să facă comparația între. Până în 2007, adică în momentul în care am aderat la Uniunea Europeană și după 2007. Da, poate avem o vîrstă totuși cu experiență și au trecut patru de Ciprian poate să ne spună la mână, dar hai să intrăm în esență și vedem cum mă completează colegii, supune mă testului sau mă rog pe boul. Pune mi-o întrebare care mi-a mai fost abordată, Poate nu. Mă rog, o întrebare care o consideri tu propice în discuția asta.

Interviwer: Deja toate întrebările au fost abordate, abordate, aşa că mulți. Dar e. Sau eu acum aş avea mai multe. Întrebarea despre partea ecologică nu ştiu dacă.

Micu Marius: Nu e punctul meu forte, vine aici ca antreprenor, dar pot răspunde. Am răspuns Când eram eu, am fost secretar de stat şi am răspuns pe segmentul ecologic. Dar punem întrebarea astă dacă mă pricep, îmi asum riscul să nu mă văd. Acuma. Uite, fac o paranteză ştiu că noi în România, ne pricepem la tot şi toate. Da care e un mare păcat. Cred că până la urmă ar trebui să îl ştim acolo, într-un anumit segment. Dar hai de polemică dacă.

Interviewer: Ştiu că, de exemplu, în Franța, cum sunt cele agricole aplicate, dacă plăteşti lu Uniunea Europeană bani, deoarece nu. Nu respectă legile care au fost spuse, merge, funcționează şi că în Franța, când sunt mari producători, asta se împlinește. Ar fi întrebarea. E o posibilitate care e tot am angajat în România sau nu prea? E foarte clar.

Micu Marius: N am auzit ultima parte.

Interviewer: Dacă este o situație care s-a angajat Dinamo tot în România sau nu se petrece aşa.

Micu Marius: OK, tu vorbeşti de sancțiuni, alteori de sancțiuni. În primul rând, avem un sprijin finanțiar în plata direct în Pilonul 1, suplimentar pentru cei care sunt în ecologic, în cultură, în sistem ecologic, bineînțeles, tot pe o perioadă de conversie. Cred că perioada de conversie, dacă nu greșesc, este de 3 ani de zile. Ar trebui să fie clar că e de fapt condiția minimă la nivel european. Nu ştiu dacă o altă țară, mă scuzați, o secundă și imediat că bătrâna doamnă ambasador din Maroc ştiu să răspund. Cosma. Asta vorbeam cu colegu și fac paranteză la alte păreri. Pe deschiderea de piețe noi percepute ca vecini, încearcă să descrie Marocul. Acuma. Ciprian, avem, facem o delegație acolo în urmă, în aprilie, pentru PE, un târg important pe Africa. Revenim la întrebare. Perioada de conversie PP condiție minimă reglementată la nivelul Uniunii Europene. În piesă, bineînțeles că fiecare stat membru poate să vină cu condiții superioare condițiilor minime din Politica Agricolă Comună, dar perioada de conversie este trei ani de zile, dar și în această perioadă de conversie avem o plată compensatorie, adică pe lângă plata de bază, e o schemă și aşa mai departe. Avem și o plată compensatorie, adică este un drept în plata, dacă nu mă înșel, dar o să mai revin în zilele următoare cu date mai exacte. Este mai mare în perioada de conversie decât în momentul în care intri pe un sistem ecologic, Dar oricum sistemul ecologic de producție are o durată mai mare decât plata pe conventional. Și da, bineînțeles că există sancțiuni în ceea ce privește nerespectarea regimului. Și da, ești scos din sistemul de plată pentru ecologici. Ba mai mult, sunt. Noi avem Agenția pentru

Plăți și Intervenție în Agricultură a APIA, care ușor se ocupă de plata banilor, mă rog, a subvențiilor care se află în Pilonul 1 și cred că sanctiunea este mult mai dureroasă dacă nu respectă într-un an, și anume că vei da și banii pe subvenție pe care îi iezi. Ei bine, acum, dacă este să vorbim pe sistemul ecologic în România, România are în momentul acesta aproximativ trei la sută suprafață agricolă în sistem ecologic. Ambiția care vine din Grindul și a fost transpusă și încercată de a se implementa la nivel european a fost să se ajungă la o medie la nivel european de 25 la sută. Din păcate, la nivel european, nu foarte multe țări indeplinesc acest procent, bineînțeles tot bianual, dintr-o arhitectură a viitorului și să ne fie asumat prin Politica Agricolă Comună, implicit prin Planul Național Strategic, care este instrumentul la nivel național de transpunere a Politicii Agricole Comune. Dar suprafața la nivelul anului 2020 este aproximativ 3, era 3 la sută. Acuma, din calculele pe care le am făcut la momentul său, pentru că ar trebui să avem un plan național de susținere a sistemului de producție ecologic, chiar am trăit să desemnăm și ambasadorii onorifici ai ecologiei în România prin Politica Agricolă Comună, care s-a transpus prin să a transpus la nivelul fiecărui stat membru. A trebuit să propunem un obiectiv, mă refer la partea de procent și am făcut un calcul matematic la momentul respectiv, o aritmetică matematică, adică de metodologie concretă și nu o să știu sumele exacte, dar în zilele următoare o să vin și eu, o să îți dau personal dacă te interesează.

Interviewer: Însă am făcut analiza din 2007 până în 2020 la momentul respectiv și am luat în considerare toate sumele, fie că vorbim din buget național, fie că vorbim din Fond, fonduri europene care au fost alocate către sectorul ecologic raportate la momentul T0 2007 și la cât am ajuns, adică câte sute de milioane de euro am băgat în sistemul ecologic și ce am reușit să facem?

Micu Marius: Care este cadrul de performanță? Și se pare că am ajuns la 3% și am constatat că pentru a ajunge la 25 la sută, dacă ar fi să extrapolăm pe viitor, adică căți bani ar trebui băgați din experiența anilor trecuți. Și nu e o perioadă scurtă, și anume 2007-2010, 3, 10, 13 ani, 14 ani, două exerciții financiare. Nu ne ajuta nici bugetul pe două exerciții financiare din viitor, doar pe ecologic. Da, da, se poate. Mulțumesc. Deci, dacă ar fi să extrapolăm că modelul matematic real nu ne ar ajunge nici două exerciții financiare, dacă presupunem că noul exercițiu finanțier va fi altfel, după 2027 va fi tot de aproximativ 16 miliarde de euro, nemaivorbind de 30 de miliarde de euro. Să ajungem la 25 la sută și atunci. A Chiar dacă Uniunea Europeană uneori are obiective ambicioase. Noi suntem totuși mai realiști la nivelul statelor membre și atunci nu ne am putut asuma decât un plan până în 2020 și 2030, cred. Dar, mă rog, impactul de evaluare va fi la nivelul anului 2027, pentru că în momentul de a unui nou exercițiu finanțier este să creștem până la 5%. Adică am spus că putem aloca din cele 16 miliarde pentru sectorul ecologic și nu extrapolăm modelul matematic, un rezultat conceput de cei 2% care și asta. Sincer să vă spun, este foarte complicat să îl senate

acum, dacă este să vorbesc mai mult și în afara întrebării, la nivel european este o problemă cu producția ecologică. Adică ok, producem în sistem ecologic, aducem, ajungem la produs finit în nordul Uniunii, adică infinit mai defectuos. Poate trebuie și nu fie poluant să fie procesat sau să fie producția primară. Dacă vorbim de legume fructe, pentru că punem tomata direct în magazin, oducem fie vrac, fie ambalată. Mă rog, într-o ce formă trebuie să ai și piață de desfacere,

Interviewer: Adică cât să producă Europa ecologic și cât consumă Europa ecologic?

Micu Marius: Și dacă merge în arhitectura asta trebui. Întrebare bună, pentru că o să constați, mai ales pentru Franța, dacă o să iei Austria, că e pe locul întâi pe care 27 28 până în 30 la sută e una dintre țările care respectă procentul mediei prin obiectiv, adică de 20 la sută, O să constați că avem o ofertă mai mare decât cererea la nivel european, mă refer în acest sens și atunci producător în sistem ecologic va fi obligat să vândă la un anumit preț, pentru că prețul întotdeauna este guvernat în balanță cerere ofertă. Și atunci și trebuie niște măsuri în. În ceea ce privește crearea pieții, adică a consumatorului și. Cum facem aceasta? Cum facem aceasta?

Interviewer: Cum facem această cotă de piață?

Micu Marius: E o întrebare destul de complicată, pentru că tu cumva deja ca în Uniunea Europeană, compensezi pe durata de bază. Printr-un aport finanțiar suplimentar, producția sistemului ecologic la produsul ecologic, într-un final versus produsul convențional are un preț mai mare și atunci prețul nu este atractiv. Și atunci cred că trebuie și niște campanii de tipul și. Ecologici. Acum, dacă este să fac referire și aici, mă poți cita. Am făcut un studiu. Există în UE bursa însă sau, mă rog, în celealte platforme. Studiu O parte din studiu a făcut un studiu. Cred că pe 500 de consumatori într-un târg de produse tradiționale este lângă noi, lângă universitate. Ceilalți dezbateri cunosc târgul săptămânal de la Academie și dar acolo sunt și producători tradiționali și producători bio, care sunt lucruri distințe și văd că România nu le dă limitări. Una este să ai vinde produse tradiționale sau să cumpărăm produse tradiționale. Asta nu înseamnă că sunt și ecologice. Una este să cumpărăm produse ecologice. Nu mai spun că avem o discrepanță între termeni. În anumite țări din Uniunea Europeană se folosește termenul de bio. În România însă, folosește termenul de eco și dacă este cum avem și organic mai nou, care e și mai greșit. Scuzăți mă că spun așa, pentru că organic eco în Statele Unite ale Americii este doar organic ca termen utilizat, dar organic nu există, nu este reglementat la fel ca noi în Uniunea Europeană. Adică organic este tradiționalul maximum ecologic ului. Dacă vrei să spui că Statele Unite ale Americii este produsul tradițional de la noi și adică are legătură cu sistem, adică intensiv sau extensiv, adică creștem zece

pui pe metrul pătrat sau creștem un pui în momentul pătrat, îl creștem în aer liber sau în spațiu închis. Deci, mai ales la nivel de continent, avem viziuni diferite și de aceea că dacă am aduce că în Marea Britanie, Marea Britanie să întâmplă cu termenul organic, am crea confuzie între consumatori. De ce există? Dar întorcându-mă la studiu. Ce m-a frapat? Peste 70% opiniază că a consumat un produs tradițional în România înseamnă a consumat un produs bio, ceea ce nu se supune certificării bio la om. Dar, repet, datele exacte 7 6,9 cât le vezi din studiu, are câte un loc 5, 6, poate chiar 10 ani. Dacă stau bine să mă gândesc. OK, deci avem o percepție la ce înseamnă produs convențional extra bulz, produs tradițional, produs bio, dar care se supune unei anumite certificări. Și mai fac o paranteză în ceea ce privește bio, noi suntem campioni în România la producție primară bio. Da, o vindem și o menționăm mai departe. Adică nu se duce într-un sistem de procesare bio ca să ajungă produs finit Biotta.

Interviewer: Pentru că ne interesează subvenția, subvenția, vom plăti, dar după care unde o vindem cu cât o vindem?

Micu Marius: Asta e o altă poveste. Din păcate, e un adevăr, trebuie să spunem lucrurilor pe nume. Închid paranteza. Mă întorc la spirit. Apoi, din aceia care înțelegeau ce este bio, adică foarte puțin. Până și scenariul acela i am întrebat cât de verzi și cât de mult cumpără și pe ce cumpără. Pe primul loc a ieșit sănătatea pentru sănătate. Cumpărător Mă rog, ei, există și locul doi și trei, dar numai aduc aminte. Dar pentru sănătate. Și am pus și întrebarea sănătatea cui? Că mă așteptam să fie și sănătatea? Cui a primit răspunsul bunicilor, părinților mei, adică celor în vîrstă sau a copiilor? Da, pentru ei era foarte puțin procent, adică 1 2%. Adică pentru cumpărător cumpărătorul cumpără pentru alte categorii din familie, vîrstnici și copii. Și. După aia s-a născut întreba. Mă rog, a fost un preț mult pentru că am achiziționat și am recalibrat chestionarul astfel încât să iasă cât mai cuprinzător. Da, vorbesc de forma finală, după care e secvența. Un procent foarte mic aveau o frecvență clară, adică punea pe o masă produse bio. Unii mai aveau, era la actori, adică în anumite momente scoteau produse bio. Foarte puțini punea la masă produse bio pentru toți consumatorii de la masă, adică pentru toată familia. Adică ce înseamnă asta? Nu există o familie medie în România, părinte, și azi, să zicem, de bine. Era în mediul rural, pe stoc doi copii, doi părinți, doi bunci la masă. Ipotetic, punea produsele la masă, efectiv la cină, la prânz pentru sau la micul dejun, pentru copii, bio, pentru vîrstnici. Și pentru ei convențional. Sau, mă rog, aveam doar două categorii părinți și copii cu primul campion olimpic sau Comănești. Până atunci mi-am dat seama că e o ruptură impresionantă de mare și nu cred. Sau spital să aibă blocat. Mergem înainte. Da, pentru că acum avem să facem un exercițiu la noi, să ne punem copiii când ei pun laptele copilului biomasă și bea un alt lapte care nu este, copilul va fi tentat să întrebe ce bei acolo de cel bei până acolo? De ce nu

bei lapte sau miere? De ce n ai lapte de-ăsta și prima lui tentație în viață? Și mi o spun ca părinte și cred că trecut este ca copilul, la momentul când poate să încerce fix produsul care nu a avut voie să săl consume, dar te a văzut pe tine ca adult consumând. Adică se întâmplă fix pe el dacă îl vede în frigider, este conștient că are 5, 6, 7 ani sau chiar și mai mic. PAC și vede cele două cutii ăla din care bea și ori la care bei tu îl va încerca și până la altă, pentru că, de exemplu, eu am interzis sucurile acidulate, în afară de cele naturale, în familie. Bine, mi am revenit repede și n am mai interzis nimic. Da ori n am mai consumat, dar am atenuat efectele și am Coca Cola, Fanta Ostra cunoscut și am trimis la bunici. Primul lucru care l am făcut la bunici în prima zi a fost să bea unul dintre aceste sucuri, dar au venit și foarte mândrii înapoi să mi spună. Nu, nu să mi spună mie, șușoteau ei. Nu că ne mai întoarcem la bunica să bem iar Coca-Cola sau Pepsi. Deci aşa se întâmplă și cu produsele bio, din păcate, dar este demonstrat științific. Adică pentru un public destul de elocvent la nivel național, adică bun, acum 10 ani până acum s au mai îmbunătățit lucrurile, însă Europa mai are o problemă, pentru că ne luptăm să impunem bio versus convențional produs în Europa. Dar ce ne facem că avem foarte multe produse care vin din import? Pentru că dacă Europa este marele exportator, trebuie să ne gândim că este și unul dintre importatorii. Nu știu dacă o fi cel mai mare, nu este cel mai mare, pentru că există decalaj în balanța comercială a Europei, dar vin foarte multe produse din afara Uniunii Europene prin acordurile de liber schimb care trebuie să atragă atenția. Și astfel, în tendință noastră de a ne duce pe o siguranță alimentară exagerată, cel puțin până acum. Dacă acum discutăm de securitatea alimentară, vrând nevrând am vreo două mase de consumatori în Europa, cei care își permit să producă, să consume produse obținute în Europa, fie că se convenționale, fie că sunt ecologice și o altă categorie care nu își mai permit să consume toate produsele și atuncea în pe rafturile magazinelor din Europa, dar sunt din import și s-a discutat la nivelul Uniunii Europene și nu ajunge. Dar s-a demonstrat în diverse studii că avem dublu standard. Da, nu numai că avem dublu standard într-un an întreg. Producătorii din Europa, după ce vindem unul din Franța în România, poate fi diferit, dar este clar că ce vine din import este un dublu standard, pentru că nu respectă aceleași condiții de producție ca cei din vin din Europa. Și atunci avem trei elemente pe masă care ne creează dificultate în relația cu consumatorul. Produsul din import da, produsul convențional și produsul eco. Adică noi avem o mare bătălie între convențional versus import convențional, dar vrem să acceptăm până la două și asta înseamnă că două și la sută din populația cel puțin 25% din populația Europei nu știu dacă vaca din Mexic au folosit tot ar trebui să consume produse ecologice dacă vrem ca producția să ducă la două. Și bine, nu i chiar corect, pentru că noi vrem să creștem producția ecologică, reducem balanța comercială, adică să exportăm din Europa produs ecologic pentru Australia, mă rog, și alte state. Adică nu e chiar relevant să spun că 22% trebuie să consume Europa, dar mă rog, pe piața internă, adică trei, să te preocupe în primul rând să te asiguri piața ta internă, după care ar trebui să te preocupe, pentru că

România are o problemă. Dacă am vorbit de și dintr un alt subiect, poate cu o altă întrebare, să răspund. Dacă în România am constatat în urma discuțiilor că a obținut beneficii, a apărut fluture cu grupe de vii, că nu este bine. Am dezvoltat în mediul rural, munceam, stăteam la agricol un an agricol. Am dezvoltat că tractoare mai mult decât suprafață, tot tehnologii de cultură. Să știți că avem și o barieră și trebuie consemnat acolo. România nu a avut acces în mod real la piața intracomunitară atâtă timp cât nu am fost în spațiul Schengen, care și face referire la Cipru. Populația liberă a populației a crescut și la mărfuri, să știți. Ilinca, dacă vii astăzi la noi, doar o să vezi o anchetă sau uneori să vezi cozi care durează cel puțin câteva ore, șase, șapte, opt ore, ca un tip să fie, să treacă o vamă. Mult control și noi, români și unguri, partea cealaltă. Ceea ce înseamnă că noi nu avem, adică avem nu din punct de vedere al rentabilității, al costului, al prețul cu care îl vindem și avem o barieră din punct de vedere al perisabilității prin Schengen. Adică cineva care vrea să cumpere dintr o altă țară din Uniunea Europeană intracomunitar, trăiesc aşa cel puțin opt ore până i ajunge produsul, ceea ce este imposibil. Arhitectura Uniunii Europene. Să ne gândim astăzi că nu putem avea în mai puțin de opt ore un produs pe un supermarket din Ungaria sau chiar și Cehia? Da. De la Nădlac vorbesc pentru că nu mă au cu turismul. Ne a opt ore să ajungem la vamă, pentru că e o altă problemă, că nu am creat infrastructură de avem o autostradă. Octavia E o problemă complicată că nu traversăm și nu colectăm pur fac pentru autoturism dacă vreți să facă opt ore până la Arad. Acum a mai spus din timp Nu mă transpun într un camion, mai stau opt ore în anumite sau patru ore sau cinci și după aia fac șase ore până la Viena. Este imposibil. Adică avem de două sau de trei ori să pun produsul captiv pe Pera. Când în Uniunea Europeană câștigă. Și noi știm foarte bine că fructele ajung în acea zi pe raft din supermarket, adică nici nu mai ajung la costa petici haos, adică să intre la sortare și aşa mai departe. Se întâmplă încă și avem o problemă cu o comună cu o piață. A intrat de când cu războiul s-a accentuat problema, pentru că spațiul Schengen, oricât ne am luptat. Cu povești a fost profitat din plin România, dar trebuie să ne câștigăm piața internă. Este o discuție în România după care să ne gândim la intracomunitar, după aia să ne gândim la la partea de export și cred că îmi închid pledoaria, ideea pe subiectul acesta și aştept următoarea întrebare

Interviewer: Mulțumesc mult pentru prezentare și mă bucur să fiu alături de depui. Îmi doresc asta.

Interview 3 20/03/2024 Translated in English

Profile: Interview of Micu Marius. Micu Marius, a professor at the University of Agriculture in Bucharest. He stands out as a significant figure in agriculture, with a deep-rooted connection to farming stemming from his upbringing on a family crop farm. Holding a Ph.D. in Agronomy from the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, his academic and

professional journey is distinguished by impactful roles in both the educational and policy-making arenas. He is the Vice Dean at the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest in the Faculty of Management, Economic Engineering in Agriculture, and Rural Development since 2022. He is also Counselor in the Parliament of Romania's Chamber of Deputy, Parliamentary Office, showing a long-term commitment to agricultural policy since 2002. A secretary of State in the Ministry of Agriculture and Rural Development (2021-2022), reflecting his significant influence in shaping national agricultural policies. And the fifth vice-president of COPA-COGECA, highlighting his role in advocating for farmers and agricultural cooperatives at the European level, a position he has held since 2022.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom.

Length: 23 min 19 sec

Interviewer: I've already worked on Romania last year. I had to write a paper for the first master and I already worked on Romania and now one more time.

Micu Marius: OK, got it. Now I have a suggestion, what do you do with the study? Let's say study terms? I mean no, to say for sure you will finish it at the right time. Yes, but it's an interesting topic from one point of view, namely your origin. But what do you do with the results? OK, you present it there. You took our country, yours as your subject. Yes, your origin, as far as I understand it from the private discussion and I reveal it now, with your permission, is that you are originally from the Republic of Moldova. And the suggestion refers to the fact that the Republic of Moldova is in the process of accession to the European Union, in addition to other countries and in addition to Ukraine, which is a complex process for Ukraine, but also complicates the accession process for other countries that are in the process of accession, including the Republic of Moldova. Good, but I think it would be useful to send your paper to the Ministry of Agriculture there and specifically to Minister Bolea, I'll tell you and I'll give you his contract as well, because it can be a starting point or be added to their starting point in that study. And that's how they find out that a young politician from Moldova is in the European Union. To get closer, to say that we are brothers who have studied this part of the common agricultural policies and especially on the diplomacy side, which is very interesting. That's just as a yes, as suggestions.

Anyway, congratulations and thanks is with us. Thanks is somehow a mutual feeling. We thank you. But know that students can also answer your questions, because, everyone at this level, primarily governed by age, felt in one way or another. It's one thing for me to talk about being in the field and at a certain age, but it's another thing for a younger colleague to specialize. They may find it harder

to make the comparison between. Until 2007, that is, when we joined the European Union and after 2007. Yes, maybe we have an age however experienced and have passed four of Ciprian can tell us at hand, but let's get into the essence and see how I complete my colleagues, subject me to the test or pray the ox. Ask me a question that has been addressed to me before, maybe not. Well, a question that you think would be appropriate in this discussion.

Interviewer: The question would be more about the environmental part I don't know if...

Micu Marius: It's not my strong point, coming here as an entrepreneur, but I can answer. I answered when I was me, I was secretary of state and I answered on the environmental segment. But I ask this question if I'm good at it, I take the risk of not seeing myself. Now. Look, I'm making an aside, you know that we in Romania are good at everything. Yes, which is a great pity. I think we should know it in a certain segment. But let's not polemic if.

Interviewer: Let's start about the European sanctions on the environmental level. How is it seen in Romania, what is the result of it, how useful is it? Because before the communism, Romanian agricultural history could be called one of the more organic ones, so it should have been part of the culture?

Micu Marius: OK, you talk about sanctions, other times sanctions. First of all, we have a financial support in direct payment in Pillar 1, additional for those who are in organic, in culture, in organic system, of course, also for a conversion period. I think the conversion period, if I am not mistaken, is 3 years. It should be clear that it is in fact the minimum condition at European level. I don't know if another country, excuse me, one second and immediately that old lady ambassador from Morocco I know how to answer. Cosma. This is what I was talking to my colleague and I digress to other opinions. On opening up new markets perceived as neighbors, try to describe Morocco. Now. Ciprian, we have, we are doing a delegation there in April for the EP, an important fair on Africa. Back to the question. The conversion period PP minimum condition regulated at EU level. In the piece, of course each member state can come up with conditions higher than the minimum conditions of the Common Agricultural Policy, but the conversion period is three years, but also in this conversion period we have a compensatory payment, that is, in addition to the basic payment, there is a scheme and so on. We also have a compensatory payment, i.e. there is an entitlement in the payment, if I am not mistaken, but I will come back in the next few days with more exact dates. It's higher in the conversion period than when you go onto an organic system, but anyway the organic system of production has a longer duration than the payment on conventional. And yes, of

course there are penalties for non-compliance with the scheme. And yes, you are taken out of the organic payment scheme. What's more, they are. We have the Agency for Payments and Intervention in Agriculture of the APIA, which easily handles the payment of the money, I mean, the subsidies that are in Pillar 1, and I think the penalty is much more painful if you don't comply in one year, which is that you will also give the money on the subsidy that you take. Well, now, if we are talking about the organic system in Romania, Romania currently has about three percent of its agricultural area under organic system. The ambition that comes from the Grindul and has been transposed and tried to be implemented at European level was to reach a European average of 25%. Unfortunately, at European level, not very many countries achieve this percentage, of course on a biannual basis, from an architecture of the

future and to be assumed through the Common Agricultural Policy, implicitly through the National Strategic Plan, which is the instrument at national level for transposing the Common Agricultural Policy. But the area in 2020 is about 3, was 3 percent. Now, from the calculations we made at that time, because we should have a national plan to support the organic production system, we even lived to appoint honorary ambassadors of ecology in Romania through the Common Agricultural Policy, which has been transposed at the level of each Member State. We had to propose an objective, I mean the percentage part and I did a mathematical calculation at the time, a mathematical arithmetic, i.e. of concrete methodology and I will not know the exact amounts, but in the next days I will come and give you personally if you are interested.

Interviewer: But we did the analysis from 2007 to 2020 at that time and we took into account all the amounts, whether we are talking about the national budget, whether we are talking about the Fund, the European funds that were allocated to the environmental sector at the time of T0 2007 and how much did we reach, that is how many hundreds of millions of euros did we put into the environmental system and what did we manage to do?

Micu Marius: What is the performance framework? And it looks like we got to 3% and we found that to get to 25%, if we were to extrapolate into the future, that is how much money would have to be put in from the experience of the past years. And it's not a short period, namely 2007-2010, 3, 10, 13 years, 14 years, two fiscal years. It doesn't help our budget for two financial years in the future either, just the ecologic. Yes, yes, it can. Thank you. So, if we were to extrapolate that the actual mathematical model would not even get us two financial years, if we assume that the new financial year will be different, after 2027 it will still be about 16 billion euros, let alone 30 billion euros. Let's get to 25% then too. Even if the European Union sometimes has ambitious targets. But we are more realistic at Member State level and then we could only assume a plan until 2020 and 2030,

I think. But, anyway, the impact of the assessment will be at the level of 2027, because at the time of a new financial year is to grow up to 5%. I mean we said that we can allocate from the 16 billion for the green sector and we are not extrapolating the mathematical model, a result designed by the 2% that and this. Frankly to tell you, it is very complicated to senate it now, if I am to speak more and out of the question, at European level there is a problem with green production. I mean ok, we produce organically, we bring in, we end up with the finished product in the north of the Union, which is infinitely more defective. Maybe it should and not be polluting to be processed or be primary production. If we're talking about fruit vegetables, because we put tomatoes straight into the shop, we take them either loose or packaged. Whatever, in some form you have to have a market.

Interviewer: You mean how much does Europe produce ecologically and how much does Europe consume ecologically?

Micu Marius: And if it goes into architecture it should. Good question, because you'll find, especially for France, if you take Austria, which is on the first place that 27 28 to 30 percent is one of the countries that respects the average percentage by objective, that is 20 percent, you'll find that we have a higher supply than demand at the European level, I mean in this sense and then the producer in the ecological system will be forced to sell at a certain price, because the price is always governed in the supply-demand balance. And then we need some measures in terms of market creation, i.e. consumer and.

Interviewer: What do you think, how do we do this market share?

Micu Marius: It's quite a complicated question, because you already somehow, as in the European Union, compensate for the basic duration. Through an additional financial contribution, the production of the ecological system to the ecological product, in a final versus conventional product has a higher price and then the price is not attractive. And then I think we need some campaigns like that. Now, if I'm going to refer to that here as well, you can quote me. I did a study. There is in the EU the stock exchange but, or whatever, in the other platforms. Study Part of the study did a study. I think on 500 consumers in a traditional produce fair is near us, near the university. The other debaters know the weekly fair at the Academy and but there are traditional producers and organic producers there, which are distinct things and I see that Romania does not give them limitations. It's one thing to sell traditional products or to buy traditional products. That doesn't mean that they are also organic. It is one thing to buy organic products. Not to mention that we have a discrepancy between the terms. In some countries in the European Union the term organic is used. In Romania,

however, it uses the term eco and if it is like we have it and the newer organic, which is even more wrong. Excuse me for saying so, because organic eco in the United States of America is just organic as a term used, but organic does not exist, it is not regulated in the same way as we are in the European Union. I mean organic is the traditional maximum organic. If you want to say that the United States of America is the traditional product of us and that is related to the system, that is intensive or extensive, that is we raise ten chickens per square meter or we raise one chicken per square moment, we raise it in the open air or in confined space. So, especially on a continental level, we have different views and that's why if we were to bring that in the UK, the UK's happened with the term organic, we would create confusion among consumers. Why does it exist? But back to the study. What struck me? More than 70% think that consuming a traditional product in Romania means consuming an organic product, which is not subject to organic certification in humans. But, I repeat, the exact data 7 6.9 as you see from the study, has a place 5, 6, maybe even 10 years. If I think about it. OK, so we have a perception of what conventional extra bulbous product means, traditional product, organic product, but it's subject to some certification. And I'll make another parenthesis about organic, we are champions in Romania for organic primary production. Yes, we sell it and we mention it further on. I mean it doesn't go into an organic processing system to become Biotta finished product.

Interviewer: It's because the interest is in the subsidy, the subsidy, we will pay, but after that how much do we sell it for?

Micu Marius: That's another story. Unfortunately, it's a truth, we have to call a spade a spade. I'm closing the parenthesis. Back to the spirit.

Interviewer: could you explain the Romanian relationship to biological products, or organic?

Micu Marius: For those who understand what organic is, that is very little. Even that scenario I asked them how green and how much they buy and what they buy. First came out they buy for health. And I also asked the question whose health? Got the answer grandparents, my parents, I mean the elderly or children? Yes, for them it was very little percentage, that is 1 2%. I mean for the buyer the buyer is buying for other categories in the family, elderly and children. And. After that was born ask. Anyway, it was a lot price because we purchased and recalibrated the questionnaire so that it came out as comprehensive as possible. Yes, I'm talking about the final form, after which is the sequence. A very small percentage had a clear frequency, i.e. they put organic products on a table. Some did, it was with the actors, i.e. at certain times they

would take out organic products. Very few put organic products on the table for all the consumers at the table, that is for the whole family. What does that mean? There is no average family in Romania, father, and today, let's say, well. It was rural, on stock two children, two parents, two grandparents at the table. Hypothetically, they would put the products on the table, effectively for dinner, lunch for or breakfast, for children, organic, for the elderly. And for them conventional. Yes, because now we have to do an exercise at home, to put our children when they put the baby milk biomass and drink another milk that is not, the child will be tempted to ask what you drink there of the one you drink up there? Why don't you drink milk or honey? Why don't you have that milk and his first temptation in life? And I say it to myself as a parent and I think the past case is that the child at the time can try the exact product that he was not allowed to consume, but saw you as an adult consuming. I mean it's happening fixed on him if he sees it in the fridge, he's aware he's 5, 6, 7 years old or even younger. Sees the two cans that he drinks from and the times you drink it he will try it and up to another, because, for example, I banned fizzy juices, apart from natural ones, in the family. Well, I quickly got over it and didn't ban anything. Yes or n I no longer consumed, but I mitigated the effects and I have Coke, Fanta.. Sometimes I sent my children to grandparents. The first thing they did to the grandparents on the first day was to drink one of these sodas, but they also came back very proud to tell me. No, not tell me, they whispered. Not that we're going back to Grandma's to drink Coke or Pepsi again. So that's what happens with organic products, unfortunately, but it's scientifically proven. I mean, for a fairly eloquent audience at the national level, I mean, well, 10 years ago to now things have improved, but Europe still has a problem, because we are struggling to impose organic versus conventional produced in Europe. But what do we do with so many products coming from imports? Because if Europe is the big exporter, we have to consider that it is also one of the importers. I don't know if it's the biggest, it's not the biggest, because there is a gap in Europe's trade balance, but there are a lot of products coming from outside the European Union through free trade agreements which must be noticed. And so in our tendency to go on an exaggerated food security, at least so far. If we are talking about food security now, we have, like it or not, two groups of consumers in Europe, those who can afford to produce and consume products obtained in Europe, whether conventional or organic, and another group that can no longer afford to consume all the products that are on the shelves of European shops, but are imported, and this has been discussed at European Union level and it is not enough. But it has been shown in various studies that we have double standards. Yes, not only do we have double standards in a whole year. Producers in Europe, after we sell one from France to Romania, it may be different, but it is clear that what comes from imports is a double standard, because it does not meet the same production conditions as the wine from Europe. And then we have three elements on the table that make it difficult for us to deal with the consumer. The imported product yes, the

conventional product and the eco product. I mean we have a big battle between conventional versus imported conventional, but we want to accept up to two and that means that two and percent of the population at least 25% of the population of Europe don't know if the cows in Mexico have used it all should consume organic products if we want production to lead to two. Well, that's not really fair, because we want to increase organic production, reduce the trade balance, i.e. export organic product from Europe to Australia, whatever, and other countries. I mean it's not really relevant to say that 22% should consume Europe, but whatever, on the domestic market, I mean three, you should be concerned first of all to secure your domestic market, and then you should be concerned, because Romania has a problem. If I spoke of and from another topic, maybe with another question, let me answer. If in Romania we found from the discussions that it got benefits, butterfly with live groups appeared, that is not good. I developed in the countryside, I was working, I was staying in agriculture for one agricultural year. We developed that tractors more than area, all crop technologies. Know that we also have a barrier and it has to be recorded there. Romania did not have real access to the intra-Community market as long as we were not in the Schengen area, which also refers to Cyprus. The free population of the population has also increased in goods, you know. Ilinca, if you come to us today, you're just going to see a survey or sometimes see queues that take at least a couple of hours, six, seven, eight hours, for a guy to be, to get through a customs. A lot of control and us Romanians and Hungarians, the other side. Which means that we don't have, I mean we don't have in terms of profitability, in terms of cost, in terms of the price at which we sell it, and we have a barrier in terms of perishability through Schengen. I mean someone who wants to buy from another EU country intra-EU, they live like that for at least eight hours until the product arrives, which is impossible. The architecture of the European Union. Let's think today that we can't have a product in less than eight hours in a supermarket in Hungary or even the Czech Republic? Yes. I'm talking about Nădlac because they don't have me with tourism. It takes us eight hours to get to customs, because that's another problem, because we haven't created the infrastructure to have a motorway. Octavia It's a complicated problem that we don't cross and we don't collect pure do for the car if you want to make eight hours to Arad. Now he also said in time I do not cross in a truck, I stay eight hours in certain or four hours or five and then I do six hours to Vienna. It is impossible. I mean we have two or three times to put the captive product on the Pera. When in the European Union you win. And we know very well that the fruit arrives that day on the shelf in the supermarket, that is, it doesn't even get to the coast, that is, to go into sorting and so on. It still happens and we have a problem with a commune with a market. It's come in since the war has exacerbated the problem, because the Schengen area, however much we fought. With stories Romania has been taken full advantage of, but we have to win our internal market. There is a

discussion in Romania after which we should think about the intra-community, then we should think about the export side and I think I will close my plea, my idea on this subject.

Interviewer: Thank you very much for the presentation and I'm glad to be with you. I'm looking forward to it.

Interview 4 21/03/2024

Profil: Interview of Nina Gheorghita. She is a shareholder of Triagroexim, a company cultivating 600ha of cereals in Braila County.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom.

Length: 32 min 03 sec

Interviewer: Naționalitatea n-a ajuns subiect francez. Dar m-am născut în Moldova, în Republica Moldova, dar sunt naționalități franceză. Cum am. Dublă, nu.

Micu Marius: Sunt toți ca eu, ca să zic așa. Da, da, da, da, dar are originile, însă în baza ei, își propune să analizeze impactul pe care l-a avut aderarea României la Uniunea Europeană. Așa temă centrală Bine, nu are niște puncte cheie, nu le luăm pe toate la rând. Dar să dăm un răspuns acoperitor, în sensul că s-a dezvoltat România în bine pe segmentul agroalimentar și pe componenta de dezvoltare rurală. Adică cum agricultura s-a dezvoltat, în ce sens a mers, ce? Care este perspectiva, stadiul asta, satul românesc, infrastructura? Sunt schimbări. Care ar fi fost situația dacă nu. Adică care e percepția omului care trăiește la țară în raport cu aderarea la Uniunea Europeană? Are opt.

Nina Gheorghita: Da, eu, Eu îmi împart viața între București, între București, din nou. Și a venit din nou. Are deja o întrebare avem o viziune corectă astăzi. Au trecut din 2007 până în 2024 și s-a născut că numai s-au format degeaba. Rep. Aduce anul 2000 sau în BRI dreptate. În 2007. Anul cu di la Revoluție. Mă gândeam acum de la a și a da, da, da, da, da, da, da, da. Intrarea unde locuim. În mod ideal, agricultura privată. Apoi abordarea.

Acuma răspund simplu după ce a dezvoltat, cu siguranță România astăzi nu ar fi avut cum să vă spun tot ceea ce avem ca dezvoltare dacă nu intram în Uniunea Europeană. Adică era mult mai în spate din toate punctele de vedere. Deci intrarea în Uniunea Europeană are cu siguranță mai multe beneficii decât minusuri. Acum că dacă am fi fost poate mai bine pregătiți, dacă am fi fost conștienți de această oportunitate și am fi exploatat-o de o altă manieră, poate că ne era și mai bine decât ne

este. A, și pentru că vorbim de agricultură, le spuneam studenților înainte, mai înainte că. Dacă noi nu avem o strategie agricolă astăzi, să știi că e vin așa. Lasă că munca asta de reprezentare și adică munca, vina a fermierilor, pentru că noi suntem cumva munca de reprezentare, este liantul între. Și partea privată. Statul nu poate. Guvernările, decidenții nu pot croi politici publice pe domenii, în speță pentru agricultură. Fără expertiza noastră tehnică și fără îndrumarea noastră ce funcționează, ce nu funcționează, cum să funcționeze mai bine.

Interviewer: Nu, dar și ca suport tehnic, ca suport tehnic?

Nina Gheorghita: Pentru că, până la urmă, noi suntem cei care, în practică, exact cu competențele de care spuneam, trebuie să aducem plus valoare și atunci trebuie să căutăm echilibru. Deci intrarea noastră în Uniunea Europeană ne a adus. Să știți că nu mai e. Nu mai rețin pe dinafară, cred că era undeva peste 30 și nu mai știu cât de miliarde de euro dacă îl schimbam pentru agricultură 2027, 2014, 2014, 2009 depășit, i am zis, peste 30 de.

Interviewer: Și dacă mai mult decât SAPARD ?

Nina Gheorghita: Dată mai pune și SAPARD-ul, este clar că ne am dus la multe zeci de miliarde. Două a fost programul. Fonduri de preaderare. Treaba însă ce ne a adus extraordinar de mult, pentru că totuși banii aceștia, miliardele acestea, nu au fost cheltuite cu mare eficiență economică. Și aici a. Marele avantaj pe care ni l-a adus Uniunea Europeană ca domeniul a fost faptul că ne au adus companiile un nou al lor pentru agricultură, adică ne au învățat să facem business și. Partea de finanțare, pentru că agricultura românească nu a fost niciodată finanțată. Decât foarte puțin la începuturi, după Revoluție, că funcționa numai fostele fostele întreprinderi de stat care aveau deja un capital, se privatizează de acum, dar aveau capital circulant și oarecum mecanismele puse la punct. Bilanț la bancă. Așa că trecem mai departe. Să nu uităm că în 2007 aveam aproape 3 milioane de hectare părăsoagă, deci, iar astăzi nu mai găsești o palmă de pământ de nu poți să spui și asta. Numai intrarea în Uniunea Europeană a produs această transformare. Deci, foarte important, au venit companiile cu aceste cunoștințe și cu partea de finanțare și am ajuns în agricultură. Fermele acestea pe care noi le le luăm ca model astăzi, să știți că s-au dezvoltat și cu fonduri europene. La fonduri europene au fost cu precădere fermierilor, până la un anumit număr de soiuri. Cam aici au început să încerca să se limiteze 250.000. Asta înseamnă în producție vegetală în până în 500 de hectare. S-au mai depășit atunci când nu au fost proiecte, ci pentru proiecte mai mari. De asemenea acțiuni au fost companiile, inputurile. Gândiți-vă că. Ne au dat creditul furnizor. Șta a fost un avantaj. Oricât am încerca acum, oricât am încerca acum să nu știu, să nu recunoaștem. Să spună

domne, multinaționalele am făcut mai au făcut mult rău. Laș nu aş lua aşa. Deci primarul este nefondat. O astfel de grilă este nefondată. După ea au venit, ne au dat inputuri, ne au pus gratuit, ne au dat utilaje. Erau programe din acestea.

Interviewer: Cumperi tractor acum și plătești peste un an subvenție?

Nina Gheorghita: Da utilaje. Îți dau un exemplu pentru lucrurile acestea.

Ca să închei, nu venea acestei companii dacă nu intram în Uniunea Europeană și dacă nu aveam garanția stabilității. La din Europa, cu garanții. De legislație că au ceea ce se cheamă stat de drept și se respectă. Intrarea în Uniunea Europeană. Dacă, după tradiție, nu te opresc din explicații. Mi a răspuns că nu vreau să rămânem în zona top cum este agricultura și cum este și faptul că satul românesc este doar. Dar lasă mă să cumpăr. Am crezut că și de asta am zis că vreau o abordare generală nu specifică. Și bine ai făcut precizarea la companii, pentru că parcă și condiționalitățile.

Interviewer: Pe lângă bani care ești în program, au venit și partea asta de finanțare pe care le a acordat o companie gratuită pentru a câștiga cotă de piață și a extinde activitatea.

Nina Gheorghita: Asta este clar, condiționalitățile astăzi ne pun probleme. Asta ne am fi gândit în 2007, adică azi ne întoarcem în 2007 și să nu ne imaginăm și să nu ne uităm. Suntem în 2007 și ne uităm cum arată, cum să le punem în dulap. Cum arată acum. Ca un stat. Am fi crezut că suntem atât de puși la punct, adică cu cereri, cu documente, cu utilizare.

Nu e clar că am făcut, am făcut progrese. Adică o fi greu acum ca un cetățean, zic eu, dar vreau decalajul de percepție între 2007 și un sau înainte de 2007 și 2000 2004 cu cap toate greutățile, pentru că mă uit aşa și stănd foarte bine organizat, fără să ne dăm seama în sine, nu am acces la niște principii europene. Adică fermierul în discuție este și undeva în zona asta. De ce aduc în discuție azi mai ales România? Ucraina participă. Au făcut și noi în simpla Moldova la procesul de aderare.

Interviewer: Mă rog, ce înseamnă reprezentarea intereselor în mediul privat? Paritatea la nivel de activitatea DNA? Adică mă întâlnesc cu organizațiile din Ucraina, mă întâlnesc cu organizațiile din Moldova și văd decalajul asta și nu cred că ei vor face, adică mijloace?

Nina Gheorghita: Vor ajunge acolo. Asta i greutate. Noi trebuie să le dăm crezare că și noi am să le dăm crezare, că și noi am fost în situația lor. Dar, de exemplu, uite, vorbeam cu o organizație reprezentativă din Moldova, în schimb, obiectele credeau sau emite ideea am i am adus la Bruxelles cu RC pentru că trebuie să fie la masa discuției și Republica Moldova. Nu o spun că ei link aici e

mamă, mă rog, e normal. Deci vor fi pentru că își doresc și ar putea să. Fie și să participe. Și când vreți să le transferăm acel know how pe care noi nu l-am avut, să fie mai bine decât la noi într-un bun acest. Program, să vorbim și aceeași limbă, având aceeași mentalitate, respectiv această evoluție, cu siguranță. A fost timp. Mă sună foarte supărăți la o săptămână după vizita ei. Mă rog, în zilele alea sau în ziua aia au achiesat foarte bine la principii, Citez sunt supărăți, ne au nenorocit, ne au băgat camerele agricole, Nu există nici un ban în plus, adică strict ceea ce mi am dat seama, unde mi am pus semnul de întrebare. Ba mă reticență, nici nu spun dictatorii. Eu nu vreau să discutăm cu camerele, Legalitatea e doar de percepție, adică cum e asta, ci cum o vor achita eu satul românesc și diferența de percepție după cam punct. Da, da, cu siguranță am evoluat mult la toate nivelurile, adică nu. Și chiar dacă, să spunem în statistici, spunem că încă nivelul sau mediul rural a sărăcit sau tot felul de parametri din aceștia. Eu spun din experiența mea 2010, când când am mers în fermă, niciun nu din angajați nu avea bani, deci nu avea bani în caz acasă, Da, Deci era ligheanul, cădița. Astăzi, cu excepția unuia singur, care este singur în vîrstă și nu își dorește lucrul acesta, toți au baie în casă, toți au apă curentă la toți. Este un indicator de creșterea nivelului de trai. Veneau toți cu bicicleta. Astăzi la mine la poartă sunt mașini parcate de zeci că am musafiri. Că ăsta nu e bine dacă ne uităm în schimbările climatice etc. Se arată că își permit exact, adică în momentul în care nu mergeau în concediu. Decât în armată mecanizatori. Când am ajuns în comună, am vorbit cu soția și cum să putem noi să le vorbim despre cum să facem ceva. Le am dat tichete de vacanță, le am organizat vacanțe, am mers cu ei în Bucovina să vadă în Bucovina, am mers colindând, am mers cu ei în Transilvania, am mers cu ei. Nu le venea să credă asta. Ca să poți să crești puțin gustul, percepția, să vezi cum este și în alte locuri și atunci să știi și tu către locurile alea. Când am fost în Malta, i-am dus la Bran, în zona, mă rog, în Dincolo de hotel și a zis Șefu, nu putem să vindem ferma din Bărăgan mult.

Interviewer: Si despre mediu rural ?

Nina Gheorghita: Anul acesta. Da, deci am. Mediul rural s-a schimbat. Noi ne am structurat, nu suntem acolo unde ar trebui să fim. Sunt multe din idei, unele țin de noi, de mentalitate, altele țin de resurse, altele țin de decidenți, de clasa politică și de nivelul lor, de modul cum reușim noi, prin activitatea de reprezentare, să ne facem ascultați, înțeleși, pentru că doar aşa am un dialog din acesta constructiv. Până la urmă pot schimba lucrurile, altfel rămânem fiecare la opinia lui. Și dacă nu încerci să să înțelegi punctul de vedere al ambelor părți, dar ai nevoie într adevar și de un lider care să îi ia la jumătate și să își asume, nu i-așa? Ușor, dar nu știu astăzi cu cine vorbești. Și am fost la o întâlnire, de exemplu, ne a convocat domnul europarlamentar, ne a invitat, iertați mă, iertați mă, dar nu convocat, având mai mereu în media asociativă. Avem convocator la luna trecută, Deci v-a

invitat la unul, la o discuție politica. Mă rog, România mea, Orizont 2030. Cum vedem noi, mediul asociativ, să spunem viitorul, pac, sistemul de subvenții, Care ne sunt percepțiile cu privire la ceea ce am încheiat până la momentul acesta și cel după discuțiile avute? Se exprimă ceva de genul că și ar fi dorit ca mult text asociativ românesc să aibă nivelul de profesionalism pe care îl are acum, la momentul la care România a aderat. Deci asta este clar că am evoluat față de pregătirea pe care o aveam atunci. Poate dacă eram mai bine structurați, dar dacă era mai un aparat executiv mai dezvoltat, poate că la momentul la care s-a negociat aderarea noastră, cu siguranță condițiile erau altele, adică mult mai favorabile. Față potențialului nostru. Poate ne am fi atins însă. În associația implicată.

Micu Marius: Da, tocmai asta acum, deși, deși Uniunea Europeană, pentru că noi, dacă ne am dezvoltat și ne am structurat cumva, să știți că indirect și Uniunea Europeană a participat, pentru că politica aceasta agricole i-am făcut, pentru că politica agricolă s-a dus la nivel european, la nivel național și să creionez acest mare, un plan național strategic. Acuma, dar în exercițiul trecut era în Programul Național de Dezvoltare Rurală. Îl produci consultându-te și cu mediul social, mediul asociativ, apoi îl implementezi și faci modificări, orienta, implicând și comitetul și mediul asociativ, că doar suntem membri în comitetul de monitorizare. Dar uite aici, la discuție, care s-a întâles mult timp, proza lui Bine, Sandu o procedură de aderare nu a fost întâles deloc. Pentru că ai mare dreptate, aici este obligatoriu să te consultați, Nu este consultativ, nu. Este obligatoriu să te consultați.

Nina Gheorghita: Că înainte de Consiliul Consultativ, nu, el nu face referire. Dacă vrei să iezi apă, ce s-a spus în actul de consultare, dar ești obligat, nu vrei să bagi pe gât aici, tu.

Ia exact, Trebuie să stai șase. Tot ce zice ori în șase, ori în zece ori nu mai știu. Și procesele au fost mai lungi pentru doi funcționari. Nu exagerez, a lucrat doar cu BNS. Apoi domnul Focșa, al treilea, a venit domnul Chesnoiu și am stat miercuri o lună și jumătate și credem că erau zile în care începeam la 8 și termina la 12 noaptea. Și nu glumesc pentru că el nu bea, deci erau îngrozitoare. După aceea, când a venit Domnul Buddha, ea însuși a fost extrem, extrem de respingător cu privire la partea de a se consulta cu mediul asociativ. Dar oricum era dezbatut. Cei doi miniștri. Lucrează. Ce vreau să scot în evidență este faptul că. Dacă tot tot l-au transmis la Bruxelles, dar astăzi. Dar n-au trei luni, să ascultați oameni, de ce ai face observații? O rămâne să faci ei involuntar. Nici nu vrei să.

Micu marius: Știi care sunt problemele și știi ce se așteaptă după aceea. Iar eu cred că i-am învățat o lecție cu toții. Pentru că dacă n-ar fi ascultat la dezbatere protestele acestea la nivel european nu ar fi avut amploarea pe care au avut-o în luna ianuarie și februarie. Pentru că aceste proteste au avut,

ca o mica, mă rog, combustibil, exact îngrădirile pe Politica Agricolă Comună, pentru că nu m au ascultat. Nu poți să pui, în condițiile geopolitice pe care le de le trăim astăzi, să pui într un aşa pericol. Vrem stabilitatea fermelor, să i obligi să lase părloagă, să i obligi să nu mai întocmească la nivel de fermă rotațiile acelea care să îmbine partea tehnică pe partea economică a. Deci este ceva ce nu înțelegi că sunt plante care se auto suportă și că noi trebuie să găsim linia de mijloc între ceea ce trebuie să respectă din punct de vedere tehnic, dar să asiguri și viabilitatea economică a fermei, că nu putem altfel. și mulți dacă ne asculta. Iar acumă, când a venit domnul Barbu, nu a făcut nimic altceva decât să încerce să pună în aplicare ceea ce noi, mediul asociativ, prin documentele de poziție explicați celor doi miniștri și domnul, dar ea nu din nimic, din ce document de poziție nu a introdus în FNS și le a trimis la Bruxelles, cum își dorea curentul ecologist și politicianul bruxellez care nu are nicio treabă cu agricultura acolo?

Interviewer: O întrebare. Pentru că de fiecare dată când elaborăm și negociem Politica Agricolă Comună, adică pe fiecare exercițiu finanțier, vorbim de reforma Politicii Agricole Comune de la înființarea Uniunii Europene. De fiecare dată spunem trebuie să facem reformă în Politica Agricolă Comună are nevoie. Astăzi este, în timpul implementării PACT, un alt calapod. Avem nevoie de reformă în reformă?

Nina Gheorghita: Voi face și reformă, reformă. Clasa va discuta la nivel european reforma reformei. Este prima dată când se întâmplă lucrul acesta, dar nici Uniunea Europeană ce se propune nu a trecut prin epidemie suprapusă cu război. Circumstanțe și dreptul la dialog pe formula reformă și culoare au înțeles pentru că e pentru prima dată în Politica Agricolă Comună când acceptă să. Se reformeze numai cu articole. Pe Regulamentul 2000/115, ceea ce nu s-a mai întâmplat. Iar aici România și mediul asociativ au prin COPA-COGECA a avut un aport substanțial. Reforma asta poate fi aşa cum vedem. Reforma este faptul că am primit derogări. E un element aşa de.

Adăugare, ca și cum, apelând la derogare, vom modifica condițiile inițiale, pentru că este clar când apelezi la derogare, pentru că ei știau, exista acel articol pentru care nu vreau să le mai dea derogarea, pentru că scria clar Derogarea o dai pe o perioadă de maxim 12 luni. Dacă șeful. Luptă cu boala sau. Pentru care ai dat derogarea modifică cadrul că nu se potrivește. Da, dar uite acumă ce părere ai despre flexibilizarea măsurilor de flexibilizare? Care cum să transport, de exemplu, mai multe condiționalități sau o parte mai corect spus, din condiționalități, din scheme obligatorii, din condiționalități, de fapt, obligatoriu se transformă. Bine, trebuie modificare pe planul strategic a apărut talent strategic. Este instrumentul fiecărei țări de a transpune politica Agricolă Comună, măcar și pachetului. Partea de transfer va implica modificare a planului strategic, dar mutarea din zona de obligativitatea condiționalităților în zona de voluntar de voluntariat, adică să fie voluntare.

Citeam, mă refer la eco scheme, pentru că se discută în pachetul de flexibilizare. Atât avem o parte din GAL, cât din condițiile din caiet cu care să ducă un pachet de eco scheme.

Dar să nu uităm că flexibilizarea asta nu ar fi venit fără o presiune a mediului asociativ și a fermierilor. Și iată de ce este nevoie, la nevoie, la nevoie, să ne organizăm astfel încât să putem să influențăm politica agricolă de la nivel European, național și până la nivel regional. Și politica agricolă europeană trebuie să țină cont de particularitățile și de specificul fiecărui stat membru, iar aceste particularități ale noastre, portavocea acestor particularități, până la urmă tot mediul asociativ rămâne pionul. Excluderi. Rămâneau doar umbre și cu pârloagă, nu? Pe lângă asta, eu am evoluat de la competențele mele, pentru că documentele acelea de depozitie am avut un aport și tocmai pe partea cunoștințelor mele și făcând, cum să zic, apel la literatură, la implicând ASAS ul, Academia de Științe Agricole și Silvice. Unele, pe rând, mor cam cerând ajutorul UE a domeniului cercetării. Domne, susțineți-ne, pentru că doar aşa putem să convingem și să modificăm lucrurile acestea. Și revenind la mediul, mediul rural, că mi-a mai rămas în minte un lucru acum ce lipsește mediului rural și ce n-am reușit noi, deși am avut programe, dar nu le am pus în aplicare aşa cum ar fi trebuit ca să pot să se dezvolte și mai mult agricultura aceasta care lipsește în peisaj, în arhitectura noastră, adică ferma aceea de familie care să poată să ofere producție locală, să adauge valoare adăugată, să dezvolte la nivel local alte servicii care să contribuie la creșterea bugetului și economiei locale. Mă refer aici la servicii de agroturism, la. Pentru că spuneam mai devreme că au ajuns în Columbia, de exemplu, partea de turism agroturism în zonele cultivate de cafea să depășească veniturile din cafea, pentru că oamenii sunt curioși, au această curiozitate să ajungă în zone celebre și să li se explice.

Interview 4 21/03/2024 translated in English

Profile: Interview of Nina Gheorghita. She is a shareholder of Triagroexim, a company cultivating 600ha of cereals in Braila County.

Place: During Professor Micu Marius' class of Management and rural development in Romania on Zoom.

Length: 32 min 03 sec

Interviewer: But I was born in Moldova, in the Republic of Moldova, but I am French nationality.

Micu Marius: They're all like me, so to speak. Yes, yes, yes, yes, but it has its origins, but based on it, it aims to analyze the impact that Romania's accession to the European Union has had. So central theme Well, it doesn't have some key points, we don't take them all in a row. But let's give a comprehensive answer, in the sense that Romania has developed for the better in the agri-food and

rural development segments. I mean, how has agriculture developed, in what direction has it gone, what? What is the outlook, the state of the Romanian village, the infrastructure? There are changes. What would have been the situation if no. I mean, what is the perception of the man who lives in the country in relation to joining the European Union?

Nina Gheorghita: Yes, me, I divide my life between Bucharest, between Bucharest, again. And it came again.

Now I answer simply after having developed, certainly Romania today would not have been able to tell you all that we have as development if we had not joined the European Union. I mean, it was much further behind in every respect. So joining the European Union certainly has more benefits than drawbacks. Now that if we had perhaps been better prepared, if we had been aware of this opportunity and had exploited it in a different way, perhaps we would have been even better off than we are. Oh, and because we're talking about agriculture, I was telling the students before, before, that if we don't have an agricultural strategy today, you know it's coming like this. Let this work of representation and I mean the work, the fault of the farmers, because we are somehow the work of representation, is the link between. And the private side. The state can't. Governments, decision-makers cannot make public policies on areas, specifically for agriculture. Without our technical expertise and without our guidance what works, what doesn't work, how to make it work better.

Interviewer: Could you develop what do you mean by technical support?

Nina Gheorghita: Because, in the end, we are the ones who, in practice, with the skills I mentioned, have to add value and we have to look for balance. So our entry into the European Union has brought us. You know it's not anymore. I don't remember anymore, I think it was somewhere over 30 and I don't know how many billions of euros if we change it for agriculture 2027, 2014, 2014, 2009 exceeded, I said, over 30.

Interviewer: Do you add SAPARD?

Nina Gheorghita: Once you add SAPARD, it is clear that we have gone to many tens of billions. Two was the programme. Pre-accession funds. But the job has brought us an extraordinary amount, because this money, these billions, have not been spent with great economic efficiency. The great advantage that the European Union has brought us as an area is that companies have brought us a new one of their own for agriculture, i.e. they have taught us how to do business. funding, because

Romanian agriculture has never been funded. Only very little at the beginning, after the Revolution, that only the former state-owned enterprises operated, which already had capital, they are now privatized, but they had working capital and somewhat set up mechanisms. Balance sheet at the bank. So we move on. Let's not forget that in 2007 we had almost 3 million hectares of fallow land, so, and today you can't find an inch of land that you can't say that too. Only the entry into the European Union has brought about this transformation. So, very importantly, companies came in with this knowledge and the financing side and we got into agriculture. These farms that we take as a model today, you should know that they have also developed with European funds. With European funds they have been mainly farmers, up to a certain number of varieties. This is where they started trying to limit themselves to 250,000. That means in crop production up to 500 hectares. They went over when there were no projects, but for bigger projects. Also actions were companies, inputs. Think about that. They gave us supplier credit. That was an advantage. As much as we try now, as much as we try now not to know, not to acknowledge. Let's just say, gentlemen, the multinationals have done a lot of damage. Coward I wouldn't take it that way. So the mayor is unfounded. Such a grid is unfounded. After it they came, they gave us inputs, they put us free, they gave us machinery. There were programs like that.

Interviewer: Buy tractor now and pay subsidy in a year?

Nina Gheorghita: Yes machines. I'll give you an example for these things.

This company would not come unless we joined the European Union and had the guarantee of stability. In Europe, with guarantees. By legislation that they have what is called the rule of law and they respect it. The entry into the European Union. If, according to tradition, they don't stop you from explaining. He replied that I don't want to stay in the top area like agriculture is and like the Romanian village is just. But let me buy. I thought that's also why I said I wanted a general approach not specific. And well you made the specification to companies, because it seems and conditionalities.

Interviewer: In addition to the money that you had in the program, there's also this part of the funding that a free company has given you to gain market share and expand your business?

Nina Gheorghita: That is clear, the conditionalities today are causing us problems. That's what we would have thought in 2007, that is, today we go back to 2007 and we don't imagine and we don't forget. We are in 2007 and we are looking at how they look, how to put them in the cupboard. How

they look now. As a state. We would have thought we were so set up, I mean with applications, with paperwork, with usage. It's not clear that we have, we have made progress. I mean, it's gonna be hard now as a citizen, I mean, but I want The perception gap between 2007 is a or before 2007 and 2000 2004 with all the difficulties, because I look at it this way and sitting very well organized, without realizing it in itself, we do not have access to some European principles. I mean the farmer in question is also somewhere in this area. Why am I bringing up Romania in particular today? Ukraine participates. They have also made us in simple Moldova in the accession process.

Interviewer: What does it mean to represent private interests? Parity at the level of DNA activity?

Nina Gheorghita: They will get there. That's the weight. We have to give them credit that we too will give them credit, because we too have been in their situation. But, for example, look, we were talking to a representative association from Moldova, instead, the objects believed or emitted the idea we brought to Brussels with the RC because the Republic of Moldova should be at the table. I'm not saying it that they link here it's mother, whatever, it's normal. So they will be because they want to and could. be and participate. And when you want to transfer to them that know how that we didn't have, to be better than us in a good this. program, to speak the same language, having the same mentality, that is this evolution, for sure. It was time. She calls me very upset a week after her visit. Anyway, in those days or on that day they agreed very well to the principles, Quote they are angry, they screwed us, they put us in the agricultural chambers, There is no extra money, I mean strictly what I realized, where I question mark. I'm not even saying dictators. I do not want to discuss with the cameras, Legality is only of perception, that is how it is, but how I will pay the Romanian village and the difference in perception after about point. Yes, yes, we have certainly evolved a lot at all levels, I mean no.

Interviewer: Since you are in the rural area, could you tell us about its development?

Nina Gheorghita: Let's say in statistics, we say that still the level or the rural environment has impoverished or all sorts of parameters of these. I say from my experience 2010, when I went to the farm, none of the employees had no money, so no money in the case at home, Yes, So it was the pot, the kettle. Today, except for one, who is alone in his old age and does not want this, all of them have bathroom in the house, all of them have running water to all of them. It's an indicator of rising living standards. They all come by bicycle. Today at my gate there are cars parked like guests. That this is not good if you look at climate change etc. It shows that they can afford it exactly, that is

when they were not going on holiday. Than in the mechanized army. When we arrived in the commune, we talked to the wife and how we could we talk to them about how to do something. We gave them holiday vouchers, we organised holidays for them, we went with them to Bukovina to see in Bukovina, we went caravanning, we went with them to Transylvania, we went with them. They couldn't believe it. So that you can develop a little taste, perception, to see what it's like in other places and then you know where those places are. When I was in Malta, I took them to Bran, in the area, I mean, beyond the hotel, and the boss said, we can't sell farm in Bărăgan much.

Interviewer: What about the rural environment nowadays in 2020's?

Nina Gheorghita: This year. Yes, so I have. The rural environment has changed. We have structured ourselves, we are not where we should be. There are a lot of ideas, some of them are related to us, to our mentality, others are related to resources, others are related to the decision makers, to the political class and their level, to the way we manage, through our representation activity, to make ourselves heard, understood, because this is the only way to have a constructive dialogue. In the end I can change things, otherwise we all stick to our own opinions. And if you don't try to understand the point of view of both sides, you really need a leader who takes them in half and takes responsibility, don't you? Easy, but I don't know who you're talking to today. And we went to a meeting, for example, the MEP called us, invited us, forgive me, forgive me, but not called, having more always in the associative media. We have convener from last month, so you invited to one, to a political discussion. Anyway, my Romania, Horizon 2030.

Interviewer: How does the associative environment see the future ?

Nina Gheorghita: How do we, the associative environment, see the future, let's say the future, the subsidy system, what are our perceptions of what we have concluded so far and after the discussions? It is expressed something like that they would have wished that a lot of Romanian associative text had the level of professionalism that it has now, at the time Romania joined. So this is clearly that we have evolved from the preparation we had then. Perhaps if we were better structured, but if there was a more developed executive apparatus, perhaps at the time when our accession was negotiated, conditions were certainly different, i.e. much more favourable. Make our potential. Perhaps we would have reached our potential. In the association involved.

Micu Marius: Yes, that's just it now, though, although the European Union, because we, if we have developed and structured ourselves somehow, you know that indirectly the European Union has also

participated, because this agricultural policy we have forced, because the agricultural policy has gone to the European level, to the national level and to create this great, a national strategic plan. Now, but last year it was in the National Rural Development Programme. You produce it in consultation with the social environment, the associative environment, then you implement it and make changes, orient it, involving the committee and the associative environment, because we are members of the monitoring committee. But look here, at the discussion, which s has long understood, the prose of Good, Sandu a procedure of accession was not understood at all. Because you're quite right, here it's mandatory to consult, It's not consultative, no. It's mandatory to consult. That before the Advisory Council, no, he doesn't refer. If you want to take water, what s said in the consultation act, but you're obliged, you don't want to shove it down here, you. Take it exactly, you have to stay six. Everything he says either in six or ten or I don't know. And the trials were longer for two officials. I'm not exaggerating, he only worked with the BNS. Then Mr.Focsa, the third one, Mr. Chesnoiu came and we stayed Wednesday for a month and a half and we think there were days when we started at 8 and finished at 12 at night. And I'm not kidding because he doesn't drink, so they were awful. After that, when Mr. Buddha came, he himself was extremely, extremely obnoxious about the part of consulting with the associational environment. But anyway it was debated. The two ministers. Work. What I want to point out is that. while they still sent it to Brussels, but today. But n have three months, to listen to people, why would you make comments? It's up to them to do it involuntarily. You don't even want to.

Nina Gheorghita: You know what the problems are and you know what is expected afterwards. And I think we've all taught him a lesson. Because if he hadn't listened to the debates these protests at European level would not have had the magnitude that they had in January and February. Because these protests had, as a small, I mean, fuel, exactly the restrictions on the Common Agricultural Policy, because they didn't listen to me. You can't put, in the geopolitical conditions that we live in today, to put in such danger. We want stability on farms, to force them to leave fallow, to force them to stop drawing up rotations at farm level that combine the technical side with the economic side. So it's something that you don't understand that these are self-supporting plants and that we have to find the middle line between what you have to respect from a technical point of view, but also ensure the economic viability of the farm, because we can't do otherwise. And many people would listen to us. And now, when Mr Barbu came, she did nothing but try to implement what we, the associative environment, through position papers explained to the two ministers and Mr, but she did not from nothing, from what position paper did she not put in the FNS and send them to Brussels, as the environmentalist current and the Brussels politician who has nothing to do with agriculture there wanted?

Interviewer: Question. Because every time we draw up and negotiate the Common Agricultural Policy, that is, every financial year, we talk about the reform of the Common Agricultural Policy since the European Union was founded. Every time we say we need to reform the Common Agricultural Policy. Today is, during the implementation of the CAPT, a different model. Do we need reform within reform?

Nina Gheorghita: I will also reform, reform. The class will discuss reform at European level. This is the first time this has happened, but the proposed European Union has not gone through an epidemic superimposed with war either. Circumstances and the right to dialogue on the formula reform and color have understood because it's the first time in the Common Agricultural Policy when they agree to. It reform only with articles. On Regulation 2000 115, which never happened. And here Romania and the associative environment had a substantial contribution through COPA-COGECA. This reform can be as we see it. The reform is that we have received derogations. It's such an element. Addition, as if, by appealing to the derogation, we will change the original conditions, because it is clear when you appeal to the derogation, because they knew, there was that article for which I do not want to give them the derogation, because it clearly said Derogation you give it for a maximum period of 12 months. If the boss. Fights his illness. for which you gave the waiver amends the framework that doesn't fit. Yes, but now look what you think about the flexibilities? That how to transport, for example, more conditionalities or a part more correctly said, from conditionalities, from mandatory schemes, from conditionalities, in fact, mandatory turns. Well, it must change on the strategic plan appeared strategic talent. It is the instrument of each country to transpose the

Common Agricultural Policy, at least and the package. The transfer part will involve modification of the strategic plan, but moving from the area of obligatory conditionalities to the area of voluntary, i.e. to be voluntary. I was reading, I mean eco schemes, because they are discussed in the flexibility package. We have both part of the LAG and the conditions in the specification with which to take an eco scheme package. But let's not forget that this flexibilisation would not have come about without pressure from associations and farmers. And this is why we need, when necessary, to organise ourselves in such a way that we can influence agricultural policy from the top. European, national and even regional level. European agricultural policy must also take account of the specific features and characteristics of each Member State, and it is our specific features, the spokesperson for these specific features, that ultimately remain the pawn of the associative sector. Exclusions. That leaves us with shadows and with a scapegoat, right? Besides that, I have evolved from my skills, because those deposition documents I had an input and precisely on the side of my

knowledge and making, how shall I say, appeal to the literature, to involving the ASAS, the Academy of Agricultural and Forestry Sciences.

Some, in turn, die a little bit asking for EU help to the research field. Goodness, support us, because that's the only way we can convince and change these things. And coming back to the environment, to the rural environment, I am still thinking of something that is missing in the rural environment and that we have not managed to do, although we have had programmes, but we have not implemented them as we should have done, so that we can develop even more this agriculture that is missing in our landscape, in our architecture, that is to say the family farm that can offer local production, add value, develop other services at local level that contribute to the growth of the budget and the local economy. I'm referring here to agro-tourism services, to. Because I was saying earlier that they have reached in Colombia, for example, the agro-tourism part of tourism in coffee growing areas to exceed the income from coffee, because people are curious, they have this curiosity to go to famous areas and have it explained too.